

# DRAUGAS

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629  
TELEPHONE: LUDLOW 5-9500

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

VOL. XLIX Price 10¢ Šiandien Draugas 14 pusl. ŠEŠTADIENIS, SATURDAY, SPALIS, October 2, 1965 Printed in 2 parts Kaina 10 ct. Nr. 231



JAV-ų kariai valo Vietkongo slapiukus Deo Mang apylinkėje, Pietų Vietname

## Lietuviai audiencijoje pas Šv. Tėvą Paulių VI

Reikia kurti krikščioniškojo gyvenimo formas

VATIKANAS. — Šventasis Tėvas Paulius VI-sis trečiadienį bendroje audiencijoje Šv. Petro bazilikoje, dalyvaujant tūkstančiams lankytojų, kurių tarpe buvo kun. dr. Petras Celišius iš Los Angeles, Calif., dr. Kazimieras Ambrozaitis su žmona iš Gary, Ind., ir kiti lietuviai, iškėlė klausimą, ar gali krikščionis, gyvendamas moderniška jame pasaulyje, šiandien dar laikytis savo tikėjimo nuostatų?

Tai tas pats klausimas, kurį dabar nagrinėja ir Vatikano visuotinis Bažnyčios susirinkimas savo posėdyuose, tačiau šv. Tėvas nenori daryti bet kokios įtakos visuotiniam susirinkimui, o tik kaip geras ganytojas aiškina tikintiesiems jų pareigas. Kiekvienas tikintysis turi būti pilnai ištikimas savo tikėjimo

tiesoms ir apsilankymas pas Šventąjį Tėvą Vatikane turi dar labiau sustiprinti jo tikėjimą ir atgaivinti.

Tačiau dabartiniai laikai smarkiai keičiasi, daro didelę pažangą ir gimdo naujus santykius, naują gyvenimo būdą... Kaip visa tai suderinti su tikėjimo principais? Šv. Tėvas savo trumpoje kalboje nesiėmė duoti autoritetingo atsakymo, kaip tą klausimą spręsti, o tik priminė krikščionims šios problemos svarbumą ir aktualumą tarp kitko sakdamas:

“Šiandien kartojasi ta pati problema, kuri taip labai jaundino pirmuosius atsivertusius krikščionis, kai jiems teko gyventi pagoniškoje visuomenėje. Ir šiandien krikščionims reikia gauti tam tikrą imunitetą — atsparumą gintis ir atsiriboti

nuo kai kurių pasaulinio gyvenimo apraiškų, o vietoje to kurti naujas krikščioniškojo gyvenimo formas, persunktas tos gilios ir visad naujos mūsų tikėjimo dvasios...”

Šv. Tėvas Paulius VI-sis pranašaudamas, kad dabartinis visuotinis Bažnyčios susirinkimas tikrai ras tinkamus kelius tam modernaus gyvenimo sukurkščionimui.

## Šv. Mišios esperanto kalba

RIMINI, Italija. — Šiom dienomis Rimini mieste įvyko Italijos tautinis esperanto kalbos kongresas, kurio dalyviams atnašavęs šv. Mišias pranciškonas kun. Albinas Cicanti vartojo esperanto kalbą.

## Paulius VI-sis atvyksta į Jungtines Tautas

NEW YORKAS. — Aštuoni kardinolai spalio 4 d. palydės Šventąjį Tėvą Paulių VI-jį į kelionę į Jungtines Tautas New Yorke.

Tai pranešė visuotinio Bažnyčios susirinkimo generalinis sekretorius mons. Felici susirinkimo tėvams 132-me posėdyje, pasiskelbęs Šv. Tėvo norą, kad ir visuotinis susirinkimas tuo būdu dalyvautų jo taikos misijoje.

Popiežių lydės Vatikano valstybės sekretorius kardinolas Ciccognani, Kardinolų kolegijos dekanas kard. Tisserant, Tikėjimo Platinimo kongregacijos prefektas kardinolas Agagianian ir visų penkių kontinentų atstovai: Australijos — kardinolas Gilroy, Šiaurės Amerikos — kardinolas Spellmanas, Pietų Amerikos — kardinolas Caggiano, Azijos — kardinolas Tatsuo Doi ir Afrikos — kardinolas Rungambwa. Šis šventojo Tėvo Pauliaus VI-jo mostas išsukė gilų visuotinio Bažnyčios susirinkimo tėvų pritarimą, kuris Pauliui VI-jam buvo pareiškta ypatingu padėkos raštu.

Popiežius atvyksta į Kennedy aerodromą spalio 4 d. 9:30 val.

Tarptautinis slavų archeologų kongresas. Maskvoje šiom dienomis baigtas pirmasis tarptautinis slavų archeologų kongresas. Kongreso metu suorganizuota tarptautinė slavų archeologų sąjunga, kurios pirmininku išrinktas B. Rybakovas, sąjungos vykdomojo komiteto pirmininku — prof. V. Ben selis. Ateinantis kongresas įvyks 1970 m. Berlyne.

### Popiežius aplankys Vatikano paviljoną tarptautinėje parodoje

rytą. Vyks maždaug 12 mylių greičiu Queens blvd. Trečia ave., 125 St. Central Parku į Sv. Patriko katedrą, kurią pasieks 12:30 val. Iš ten atsilankys į Waldorf Astoria pas JAV-bių ambasadorių Goldbergą, pas kurį susitiks su prezidentu Johnsonu; pusiau ketvirtą į 20-ją Jungtinių Tautų generalinę sesiją, ten pasakys didžiąją kalbą; iš ten 6 val. prie šventosios Seimos bažnyčios E. 47th St. ir Pirmosios ave. susitikimas su katalikų, protestantų, žydų organizacijom, akredituotom prie Jungtinių Tautų; 8:30 val. šv. Mišios už taiką Yankee stadione; 9:45 val. Vatikano paviljone parodoje ir 11 val. išvykimas iš Kennedy aerodromo. Televizijos rodyt Popiežiaus kelionę nuo pat išvykimo iš Ro-



Popiežius Paulius VI-sis

mos. Tam sutelkta 250 televizijos technika. Televizijai bei pranešimams korespondentų įtraukta apie 3,000. Tačiau į aerodromą, katedrą ir stadioną korespondentų bus 400.

Televizijos transliacijos bus pradėtos 7 val. rytą (New Yorko laiku).

— Prancūzų kviečiai Sovietų Rusijai. Prie jau anksčiau sutartų 300,000 metrinių tonų kviečių Prancūzija sutiko leisti parduoti Sovietų Rusijai papildomai dar 400,000 metrinių tonų kviečių. Sovietai perka iš Kanados 4 mil. 600 tūkst. tonų kviečių, iš Argentinos mil. 100 tūkst. tonų kviečių.

## Esas užgniaužtas sukilimas Indonezijoje

JAKARTA, Indonezija. — “Revolucinė taryba”, vadovaujama prezidento Sukarno sargybinių komendanto, užėmusi Jakartą ir save pasiskelbusi “aukščiausiu autoritetu” Indonezijoje.

Tarybos pasiskelbimas aukščiausiu autoritetu aiškiamas Tokijo mieste, Japonijos sostinėje, kaip Sukarno išmetimą iš valdžios. Pasak kito pranešimo, jis esą saugus ir tarybos “apsaugoje”.

Tarybos vadas lt. gen. Untung pranešė, jog jis emėsi žygių, norėdamas užkirsti kelią sumanytam perversmui ir keliolika generolų areštuota.

Trečias radijo pranešimas sako naujas ministrų kabinetas sudarytas. Mažiausia dvylika ministrų yra komunistai.

Tokijo ir Londono radijai negalėjo sugauti visų ministrų vardų, bet kai kurie ministeriai tebėra iš pirmkyščio kabineto, įskaitant pirmąjį vicepremierą ir užsienio reikalų ministrį Subandrio, aviacijos vicemarsalą Omar Dani, aviacijos štabo viršininką; admirolą E. Martadinatą, laivyno štabo viršininką; dr. Johannes Leimena, antrąjį vicepremierą, ir policijos vadą Sutjipo Dankukusumą.

Bet radijas nepasakė, ar jie tebeturi tuos pačius postus. Naujosios tarybos sąrašė nebuvo tokių pavardžių, kaip pvz. ginkluotųjų jėgų viršininko ir gynybos ministerio Haris Nasu-

tion, armijos vado lt. gen. Achmad Yani ir trečiojo vicepremjero Chaerul Saleh. Saleh dabar atstovauja Indoneziją Pekine, minint raudonajai Kinijai šešioktasias savo režimo metines.

Nasution laikomas didžiausia kliūtimi komunistam pasigrobt Indoneziją. Taip pat yra baimės, kad Yani taip pat yra tarp areštuotųjų generolų.

Pasak paskutinių pranešimų, armija užgniaužtas prezidento Sukarno sargū komendanto sukilimą.

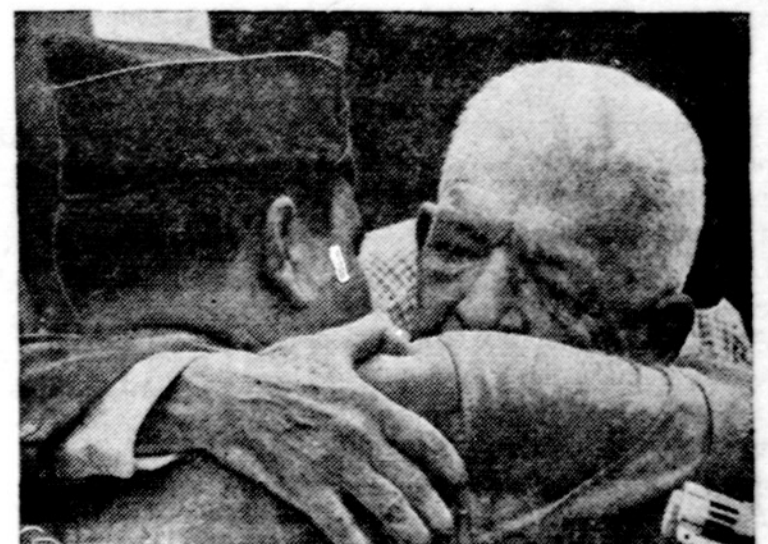
Sakoma, kad sukilimą ruošė raudonosios Kinijos šalininkai. Žinios apie sukilimą Indonezijoje yra prieštaraujantios.

Indonezijos gynybos ministeris gen. Abdul Haris Nasution užgniaužtas sukilimą prieš indonezų prezidentą Sukarno, ir abu — jis ir Sukarno yra saugūs ir sveiki. Tai pranešė Jakartos radijas.

## Gėlaus vandens oazė Atlante

MIAMI. — Atlante į rytus nuo Floridos rasta prėsko vandens vieta 100 pėdų diametru. Toje vietoje okeaninis vanduo yra prėskas ir tinkamas gerti. Tai yra prėsko vandens oazė atviroje jūroje.

Šimtai laivų, praplaukdamie tą vietą, jei reikia, papildo iš jos savo geriamo vandens atsargas. Okeanografų tyrimai nustatė, kad toj vietoj okeano dugne 130 pėdų gilumoje yra stiprių ir didelių prėsko vandens šaltinių. Sitų šaltinių jėga yra tokia, jog jų vanduo prasiveržia į jūros paviršų.



Juan Bosch (dešinėje), buvęs Domininkonų respublikos prezidentas, grįžęs iš tremties, sveikinasi Santo Domingo mieste su domininkonų sukilėlių vadu pulk. Caamano Deno. Bosch pareikalavo iš JAV-ų sumokėti bilijona dolerių kompensacijos už amerikiečių karinį įsikišimą į šią Karibų salą.

## Prezidentas Johnsonas pasirašys naują imigracijos įstatymą prie Laisvės statulos

Panaikinama tautinių kilmų imigracijos sistema

WASHINGTON, D. C. — Baltieji Rūmai užvakar pranešė, kad prezidentas Johnsonas pasirašys naują imigracijos įstatymą, kuris baigia tautinių kilmų kvotos sistemą. Jis šį įstatymą pasirašys prie Laisvės statulos New Yorke rytų po pietų.

Šis pranešimas pasirodė netrukus po senato ir Atstovų rūmų susidorojimo su šiuo nauju imigracijos įstatymo projektu. Atstovų rūmai 320 balsais prieš 64 priėmė šį projektą; senatas vėliau jį patvirtino pavardiniu balsavimu.

Johnsonas dalyvaus pietuose, kuriuos New Yorke sekmadienį suruoš JAV-bių ambasadorius Jungtinėse Tautose Art. Goldbergas, Pirmadienį Prezidentas konferuos New Yorke su šventuoju Tėvu Paulium VI-ju. Prezidentas dalyvaus Goldbergo pietuose, pasirašęs imi-

gracijos įstatymą Laisvės saloje, žinomoje Bedloe saloje, kuriuos vardas buvo pakeistas praėjusiais metais.

Kiek žmonių galės atvažiuoti į JAV-bes

Naujasis imigracijos įstatymo projektas apribos imigrantų skaičių iš vakarinio pusrutulio (hemisferos) iki 120,000 per metus, o iš likusio pasaulio iki 170,000, po 1968 metų liepos 1 d.

Tuo laiku bus baigta tautinės iškilmės kvotos sistema. Iki tol nepanaudotos kvotos bus išnaudotos ir išskirstytos kraštam, norintiems jų.

Dabartinė kvotų sistema buvo įsteigta 1924 m., palaikant proporcingai imigrantų racionaliavimą kiekviename krašte. Šis sis-

tema buvusi puolama, kaip diskriminuojanti prieš Afrikos ir Azijos tautas.

Administracija priešinosi apibrėžimui imigrantų skaičiui iš vakarų pusrutulio valstybių, ir Atstovų rūmai nenustatė jų ribos, priėmė įstatymo projektą, bet senatas apribojo iki 120,000.

Senato ir Atstovų rūmų konferencijos komitetas patvirtino senato įstatymo projektą rugsėjo 29 d.

Nors imigracijos įstatymo pro

## DIDELĖ KOVA PIETŲ VIETNAME

SAIGONAS, P. Vietnamas. — Jungtinių Amerikos Valstybių karinis pareigūnas vakar pranešė apie vieną didžiausių kovų Mekongo deltoje, kokių dar nėra buvę ištisais mėnesiais, nes mūšio lauke surinkta 68 Vietkongo lavonai ir dar 100 partizanų užmušti ar sužeisti.

Pasak pareigūno pranešimo, keturi batalionai — apie 1,500 vyrų, kovojo visą užvakar dieną prieš 1,000 Vietkongo partizanų komunistų apie 20 mylių nuo My Tho.

Pietų Vietnamo vyriausybės kariniai nuostoliai maži.

— Anglijoje per pirmuosius šių metų šešis mėnesius lan- kėsi 870,000 užsieniečių, 13 procentų daugiau nei pernai.

### KALENDORIUS

Spalio 2 d.: šv. Modestas, šv. Menda, Girdutis, Pavandė Angelų Sargų šventė.

Spalio 3 d.: šv. Evaldas, šv. Teresė Kūdikėlio Jėzaus, Milgintas, Alanta, 17 sek. po Sekminių.

Spalio 4 d.: šv. Pranciškis Asyžietis, šv. Aura, Mąstautas, Eivydė.

### ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėje šiandien — aukščiausia oro temperatūra 70 laipsnių.

Saulė teka 6:48, leidžias 6:33.





Red. ADOMAS VILJUSIS, 4050 South Campbell Avenue, Chicago, Illinois 60632, Telef. Lafayette 3-8330

### Vincą Šmulktį palydėjus į amžinybę

Karo meto išgyvenimai ir per gyvenimai netekus savo žemės yra šiuo metu lietuviškosios iš-eivijos dar kartą "išperkami" labai dažnomis širdies smūgio mirtimis. Per paskutinių keletą metų netekome daugelio širdies smūgio neatlaikiusių labai vertingų ir išeišvijos gyvenime svarbų vaidmenį vaidinusių žmonių. Paskutiniųjų jų buvo dr. V. Malnelis ir Vincas Šmulktys.

Su V. Šmulktio mirtimi liet. išeišvija neteko kuklaus, bet kartų ir labai vertingo žmogaus. Jis yra buvęs ir Lietuvos kariuomenės kūrėjas savanoris, da-lyvavęs kovose su rusų bolševikais, ir Steigiamojo seimo na-ryš, veikliai dalyvavęs jo darbuose. Vėliau jis studijavo Muencheno Aukštojoje prekybos mo-kykloje ekonominius mokslus. 1925 m. jis buvo valdžios pasius tas į Berlyną studijuoti spaus-tuvės technikos, iš kur grįžęs dirbo Lietuvos valstybinėje spaustuvėje. 1931 m. perėjo dirbti į Lietuvos banką, dirbdamas jo skyriuose Klaipėdoje, Šilutėje, Šiauliuose ir Vilniuje.

Vokietijoje jis buvo vienoje Muencheno stovyklų lietuvių ko-miteto pirmininkas, o vėliau ir visų pabaltiečių komiteto pir-mininkas. Jį pažinusieji apibū-dina kaip žmogų, kuris sugebėjo su visais sugyventi. Ir tai jis sugebėjo ne kitiems pataikau-damas ar savo principų netu-rėdamas, o kitus paveikdamas savo socialumu, savo charakte-rio lygumu ir giliu humanišku-mu.

V. Šmulktys buvo gerai su-augęs su praktinėmis ekonomi-nėmis problemomis, labai gerai orientavosi praktiniuose reika-luose ir yra daug kam padėjęs savo nuoširdžiais patarimais. Bet kartų jis buvo ir didelis patriotas, nuoširdžiai rūpinęsis visais lietuviškais reikalais. Nors ir dirbdamas menkai at-lyginamą darbą, jis kas metai stambiomis sumomis paremda-vo Lietuvos laisvinimo veiklą, vienas pirmųjų įstojo į Lietuvių fondą su savo tūkstantine, rė-mė jaunimo žurnalą "Ateitį",

Leono XIII-jo fondą ir kitus tautinius ir katalikiškuosius rei-kalus, kartu pats aktyviai da-lyvaudamas lietuviškoje veiklo-je.

Velionies į kapus palydėti rug-sėjo 18 d. susirinko gana gaus-us giminių, draugų ir pažista-tingų būrys. Prie jo karsto atsista-veikinimo žodį pasakė Krikščio-nių demokratų sąjungos centro komiteto, ateitininkų sendrau-gių skyriaus, Lietuvių fondo val-dybos ir jo jaunų dienų veik-los draugų atstovai.

V. Šmulktys priklausė tai vi mažajam žmonių grupei, kur-rie, įsijungdami į savanorių pul-kus, apgynė Lietuvos nepriklau-



somybę ir, aktyviai stodami į Lietuvos valstybės atkūrimo dar-bą, dėję jai valstybinius pagrind-us. Jau maža dalis beliko tų, kurie pasirašė Lietuvos nepri-klausomybės paskelbimo aktą. Kartu jis mažiau belieka ir tų, kurie tą aktą, aktyviai kovoda-mi, įgyvendino. Ir vieni ir kiti mums šiuo metu simbolizuoja ano meto lietuvių kovas dėl lais-vės ir tą idealizmą, kuris išve-dė lietuvių tautą į nepriklauso-mą gyvenimą. P. Maldeikis

### HAMILTONE PAMINĖJO TAUTOS ŠVENTĖ

Hamiltono moksleiviai ateiti-ninkai paminėjo Tautos šventę. Šventė prasidėjo pamaldomis 10 v. ryto, kuriose ateitininkiška-sis jaunimas dalyvavo organi-zuotai su vėliavomis. Šv. mišias atnašavo prel. dr. J. Tadaraukas ir pasakė šventei pritaiky-tą gražų pamokslą. Šv. mišios buvo pačių moksleivių užprašy-tos už Lietuvos jaunimą, kad jis išliktų ištikimas Kristui ir ta pačia proga visi prėmė Komuniją.

Po pamaldų jaunimas, sen-draugiai ir tėveliai rinkosi į Jau-nimo centro salę, kur prie gra-žiai papuoštų stalų pasistiprino. KLB Hamiltono apilinkės pirm. K. Mikšys savo gražiame žody-je apibūdino Tautos ir Marijos šventės reikšmę ir kvietė jau-nimą nepamiršti tėvų gimtosios žemės. Meninėje dalyje dalyva-vo visi. Buvo paruošta dainų, eilėraščių ir akordeono pynė. Šią programą įdomiai pravedė sendraugė mokyt. L. Verbickai-tė. Eilėraščius deklamavo: V.

Kažemėkas "Yra šalis", D. Juo-zapavičiūtė "Lietuva mano šiau-rės pašvaistė", D. Deksnytė "Gimtosios žemės ilgesys", R. Bikinaitė "Sapnas", o Erštikai-tytė "Be motinos tėvynės" ir D. Pajerskytė "Tau brangi tė-vyne". Akordeonu pagrojo: R. Borusaitė "Kepingė", V. Ur-bonavičiūtė "Sesutės polka" ir K. Deksnys "Lietuvišką popu-ri". Minėjimas užbaigtas ateiti-ninkų himnu. Šiam minėjimui vadovavo jaunesniųjų globėja E. Gudinskienė.

Visi, tiek senimas, tiek jau-nimas, skirstėsi patenkinti namo, pageidaudami dažniau to-kio pobūdžio švenčių. Globėjai nuoširdžiai dėkoja garbiam prelatui už salę, už su-teiktą moralinę pagalbą, ruo-šiant šią šventę. Esame dėkingi ateitininkiškojo jaunimo tėve-liams už paruoštus užkandžius ir talką salėje.

Aš noriu taip gyventi, kad ga-lėčiau prie Dangaus vartų pasa-kyti: "Atidarykite man, aš bu-vau paklusni". Šv. Magd. Sofija Barat



Arkiavyskupo J. Matulaičio kuopos moksleiviai dainuoja šventės metu Sūdneėj, vadovaujami kun. Petro Butkaus.

### CHICAGA SUTIKO KUN. K. ŽEMAITĮ

Saulėtą rugsėjo 18 sekma-dienį, lydimas būrio kunigų ir pre-latų, naujas kunigas Kęstutis Žemaitis atėjo laikyti savo iš-kilmingų šv. mišių ir tėvų jė-muzių koplyčią. Asistuojamas prel. V. Balčiūno ir kun. V. Bag-danavičiaus, jis atnašavo mišių auką.

Pamokslė tėv. K. Trimakas, SJ, pažvelgė į naujus kunigo uždavinius, kurie iškyla šian-dieną, vykstant visuotiniam su-važiavimui, kai Bažnyčia ein-a į šį modernų pasaulį skelbdama jam atsinaujinimą Kristaus dvasioje.

Mišių aukojimo procesijoje šį kartą ėjo tėvai Bronė ir Vincas Žemaitiai ir sūnui kunigui įtei-kė kielią ir vyną su vandeniu. Lekcijas skaitė brolis Algirdas Žemaitis ir mišiom patarnavo jo sūnus Aleksas.

Po mišių primicijantas sutei-kė palaiminimą tėvams, kuni-gams ir visiems dalyvavusiems.

Chicagos sendraugių iniciaty-va, vadovaujant mokytojui Ali-cijai Rūgytei, Jaunimo centre buvo suruoštos vaivės - priėmi-mas kun. K. Žemaitiui. Sen-draugių vardu J. Guobužis pa-kvietė šį pobūvį praversti kuni-go draugą dr. L. Kriauciūną. Visų linkėjimai buvo pareikšti sugiedant ilgiausiu metų. Po vaišių žodžių sveikino jėzuitų vardu kun. J. Kubilius ir mari-jonų kun. V. Bagdanavičius, Amerikos Lietuvių kat. federa-cijos vardu K. Kleiva, Lietuvių bendruomenės vardu J. Jasaitis, ragindamas būti lietuvių kunigui apastalu. Kunigo tėvas Vincas Žemaitis savo jautriame žodyje, prisiminęs šeimos reli-gines tradicijas ir tą džiaugsmą, kurį šiandieną visa šeima ir ar-timieji išgyveno, linkėjo savo sūnui sulaukti tos dienos, kada savo Vilniaus vyskupiją galėtų laisvai pasiekti. Prie sveikinimų laiškais, telegramomis, kunigo krikšto motina prisidėjo pasius-dama eilėraščių.

Kun. K. Žemaitis savo svaria-me žodyje pareiškė didelį dė-kingumą savo tėveliams, arti-miesiems ir sendraugiams atei-

tininkams ir pasiryžimą auko-tis Kristui ir savo lietuvių tau-tai.

Ši diena Chicagos sendrau-giams ateitininkams paliko gi-lyvių įspūdį, nes teko artimai da-lytis vienos šeimos retu džiugs-



Kun. Kęstutis Žemaitis

mu ir sutikti kunigą, kuris pa-siruošęs eina į žmones su šū-kiu — kunigas per amžius. Nau-jam kunigui linkime jautraus priėmimo Clevelande ir sėkmin-gai dirbti atsinaujinimo Kirstuje darba.

### Philadelphia, Pa.

Nauja valdyba — platus siekimai

Neseniai ateitininkų sendrau-gių išrinktoji valdyba, suside-danti iš pirmininko J. Gailos, sekretorės G. Maciūnienės ir išdininės T. Gečienės, užsimo-jusi plačiai veiklai. Ši valdyba nuo ankščiau buvusių valdybų skiriasi ir amžiaus atžvilgiu — visi trys dar jauni žmonės. Se-nesnieji džiaugiasi, kad jų dalį darbų pradeda perimti jaunesni.

Rugsėjo 19 d. gražioje E. ir A. Binkių rezidencijoje naujoji valdyba susaukė pirmąjį susi-rinkimą. Esant šiltam orui, susi-rinkimas vyko šeiminių puik-čiai sutvarkytame sodelyje. Val-dyba savo posėdyje buvo numa-čiusi eilę svarbių klausimų, ku-riuos patieks svarstimui susi-



Čia yra du kambariai, kuriuose apaistos į New Yorką atvykęs šv. Tėvas Paulius VI. Viršuje kambarys, kuriame popiežius priims svečius, o apačioje valgomas.

### MOSŲ KOLONIJOSE

#### Omaha, Nebr.

Remią lapkričio 13 d. manifestaciją

Rugsėjo 19 d. buvo sušauk-tas Omahos lietuvių bendruo-menės susirinkimas organizuo-lamo žygio į Jungtines Tautas apkrčio 13 d. reikalui. Informa-cinį susirinkimą atidarė ir pra-vedė LB Omahos apyl pirm. P. Adomonis ir sekretoriavo J. Navakas.

Plačiau apie žygio į Jungt. Tautas tikslus, planus ir pa-sirengimus painformavo P. Ko-vas. Susirinkusieji išklause pra-nešimų, teigiamai įvertino Liet. nepriklausomybei atstatyti ko-miteto pastangas ir nutarė prisidėti prie rengiamo žygio sėk-mingo įgyvendinimo. Nors tuo žygiu Lietuvos nepriklausomy-bė nebus atstatyta, bet juo ga-lima sujungti tarptautinį fo-

rinkime. Kiek ilgiau sustota prie ateitininkiško prieauglio reikalo. Pirmininkas pastebėjo, kad šiuo metu bene svarbiau-sias sendraugių ateitininkų už-davinys yra organizuoti įvai-raus amžiaus jaunimą ir jam vusokeriopa padėti. Nuo jauni-mo priklauso ateitininkų atei-tis. Klausimą vispusiškai išdis-kutavus, jaunųjų organizavi-mui išrinkta A. ir K. Juozaičiai bei J. ir St. Kananavičiai, moksleivių globėjais — E. Gas-parėnienė, A. Gaigalas ir J. Gai-la, ryšiams palaikyti su studen-tais — T. Gečienė.

A. Juozaitis padarė praneši-mą apie ruošiamą žygi į Jung-tines Tautas. Susirinkusieji žy-giui pritarė, pasižadėjo važiuo-ti ir raginti kitus jame daly-vauti. Sudarytas autobusais no-rinčių važiuoti sąrašas. Žygio reikalams surinkta virš \$60 au-ku.

Tolimesniuose pranešimuose paaikškėjo, kad daromi žygiai suruošimui Philadelphiajį gero koncerto. Tuo reikalu jau veda-mi susirašinėjimais su iškiles-niais solistais. Einamuose rei-kaluose buvo paliesti svarbesnie-ji dienos klausimai.

Susirinkimui pasibaigus, šei-mininkai, prisidedant J. Maciū-nienei ir T. Gečienei, svečius pavaišino skaniais užkandžiais bei kavute. B. V.

### NUGAROS SKAUSMAS

Dr. M. J. Pohunek, D.C.

Nugaros skausmas yra daugiau nei "tik nugaros skausmas". Beveik kiekvienas nugaros skausmas reiškia du dalykus: pirma, kad yra vienos ar daugiau nugaros kaulio dalelių ar dubens kaulų iš-krypimas iš nor-malios padėties; antra, kad tas iš-krypimas spaudžia nugaros kaulio nervus. Tas nervų spaudimas ir sukelia nugaros skausmą. Bet svarbiau nei pats skausmas yra faktas, kad nervas yra spaudžiamas ir gal net pa-žeistas.

Kiekvienas nervas kūne turi savo uždavinį. Nervai eina į ran-kas ir kojas: jie kontroliuoja širdį, kraujo spaudimą, vidurius ir maisto virškinimą: tiksliau — ner-vai reguluoja visą kūno veikimą. Kai nervas yra paliestas nugarau-lio sutrikimo, ir net pažeistas, jis negali atlikti jam paskirtos funk-cijos ir todėl kokia nors kūno dalis nuo to nukentės, nes neturės nor-malios nervų kontrolės. Todėl nu-garos skausmas yra daugiau nei "tik nugaros skausmas".

Šis straipsnelis yra vienas iš ser-ijos pamokymų apie sveikatą. ŠI SOUTHWEST CHIROPRACTIC CLINIC, 2759 W. 55th St., tel. 476-3422 Dr. M. J. Pohunek, Dr. R. Czaplicki ir Dr. D. J. McCarthy. (ak.)

## DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LUDLOW 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily except Sundays, days after Christmas and Easter, by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription rates: \$14.00 per year in Chicago, Cicero and Foreign \$12.00 per year outside of Chicago and in Canada  
Pre numera: Metams 1/2 metų 3 mėn. 1 mėn.  
Chicago, Cicero ir užsienyje \$14.00 \$7.50 \$4.25 \$1.75  
JAV ir Kanadoj \$12.00 \$6.50 \$3.75 \$1.50

• Redakcija straipsnius tai-so savo nuožūra. Nesunau-dotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susita-rus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūčiamos gavus prašymus.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 5:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Administracija dirba kas-dien 8:30 — 5:00, šeštadie-niais — 8:30 — 12:00.

rumą ir pastumėti pirmyn Lie-tuos laisvinimo bylą.

Iš Omahos, gal būt, ne daug kas galės asmeniškai dalyvauti manifestacijoje New Yorke, bet manoma, kad bent atstovai nu-ė. Važiuos. Kadangi manifestaci-pravedimui reikalinga didelė su-ma pinigų, tai pirmininkaujan-tis ir pranešėjas prašė visus gausiai aukoti, kai atsilankys aukų rinkėjai su aukų lapais. Buvo pasiūlyta sudaryti tam reikalui atskiras komitetas, bet susirinkusiųjų dauguma nutarė, kad visus darbus sąryšyje su rengiamu žygiu į Jungt. Tautas geriausiai atliks LB Oma-hos apyl. valdyba.

#### Lituanistinė mokykla

Omahos lituanistinė mokykla pradės mokslą spalio 9 d. 9 val., šeštadienį, parapijos patalpose. Tėvai raginami visus mokykli-nio amžiaus vaikus nuo 6-14 metų užregistruoti spalio 3 d. tuojau po lietuvių pamaldų mo-kyklos salėje, nes tą pačią dieną

ir tuo pačiu laiku šaukiamas ir tėvų susirinkimas.

LB Omahos apyl. valdybos pakviesti sutiko mokytojauti šie asmenys: St. Petrusis jr., D. Sulskienė, L. Antanėlienė, J. Kartanaitė ir R. Skubisz - Jonu-saitė.

Reikalui esant visiems reikia prisidėti prie lietuviško prie-auglio lituanistinio švietimo ir palaikymo. Tai yra mūsų visų pareigos ir garbės reikalas.

#### Mirtys

Rugsėjo 1 d. mirė Kazys Pal-siūnas, 51 metų amžiaus. Jis aktyviai reikėsi lietuvių bend-ruomenėje. Šiais metais buvo išrinktas į LB Omahos apyl. valdybą ir buvo jos sekretorius. Taip pat priklausė Omahos ra-movėnų skyriui ir Vasario 16 gimnazijai remti būreliui.

Rugsėjo 20 d. mirė Ona Kuz-minskienė, 69 metų amžiaus. Ji visada paremdavo lietuviškų reikalus savo pinigine auka, nors ir būdama našlė. Vietinis

### NAUJA LIETUVIŠKA KARČIAMA

2543 West 45th Street — Chicago, Ill.

### DIDYSIS ATIDARYMAS

įvyksta

šį penktad., šeštad. ir sekmad. SPALIO 1-2-3 d.d.

Kviečiame visus atsilankyti.

JADVYGA HOLCVEGIENE ir STEPAS RADVILAS savininkai

### SENIUSAUSIA IR VIENA IS PIRMŲJŲ SIUNTINIŲ SIUNTIMO ĮSTAIGŲ JUNGTIŅĖSE VALSTYBĖSE

### GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

Garantija: siuntinys pristatomas geriausiame stovyje trumpiausiu laiku jūsų giminei SSSR. Jūsų siuntinys pilnai apdraustas prieš bet kokią riziką. Jokie pridedami mokesčiai siuntinio gavėjui. Turtingas įvairių gaminių, medžiagų ir kitų produktų pasirinkimas mūsų pagrindinėje įstaigoje ir skyriuose. Kainos be konkurencijos.

#### PAGRINDINE ĮSTAIGA:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut St., Philadelphia, Pa 19106

Telefonas — WA 5-3455

#### CENTRALINE ĮSTAIGA NEW YORKE

220 Park Avenue South, Tel. 982-8410

#### SKYRIAI:

BALTIMORE, MD.

3216 Eastern Avenue  
Baltimore 24, Maryland  
DI 2-2374

BOSTON, MASS.

390 West Broadway  
South Boston 27, Mass.  
AN 8-8784

CHICAGO, ILL.

4102 Archer Avenue  
Chicago 32, Ill.  
FR 6-6399

BRANCH

2342 W. Chicago Avenue  
Chicago 22, Illinois  
BE 5-7788

CLEVELAND, OHIO.

7023 Superior Avenue  
Cleveland 3, Ohio  
UT 1-0807

DETROIT, MICH.

6460 Michigan Avenue  
Detroit 10, Michigan  
TA 5-7560

ELIZABETH, N. J.

942 Elizabeth Avenue  
Elizabeth, N. J.  
EL 4-7608

HAMTRAC, MICH.

11415 Jos. Campau Ave.  
Hamtramck 12, Michigan  
TO 8-7040

KANSAS CITY

18 S. Bethany  
Kansas City, Kansas  
AT 1-1757

LOS ANGELES, CALIF.

3216 Sunset Blvd.  
Los Angeles 26, California  
NO 5-9887

MIAMI, FLA.

2755 Biscayne Blvd.  
Miami 37, Florida  
FR 9-8712

MINNEAPOLIS, MINN.

217 E. Hennepin  
Minneapolis 14, Minnesota  
FE 2-4905

NEW BRITAIN, CONN.

165 Hartford Avenue  
c/o N. Yarkewich  
OMAHA, NEBR.

3524 So. 32nd Street  
Omaha, Nebraska  
731-8577

UPTOWN BRANCH

PHILADELPHIA, PA.

632 W. Girard Avenue  
Philadelphia, Pa. 19128  
Walnut 5-8878

PITTSBURGH, PA.

246 Third Avenue  
Pittsburgh 22, Pennsylvania  
GR 1-3712

ROCHESTER, N. Y.

688 Hudson Avenue  
Rochester 21, N. Y.  
RA 5-5923

SAN FRANCISCO

2348 Ninth Avenue  
San Francisco 22, Calif.  
LO 4-7981

SEATTLE, WASHINGTON

1512 N. 39 St.  
Seattle, Wash. 98103  
ME 3-1853

TRENTON, N. J.

730 Liberty Street  
Trenton, N. J.  
LY 9-9163.



## NEGĖSTANTIS ŽODIS

Rūpestis savos spaudos likimu yra rūpestis tautine gyvybe. Lietuviškas spausdintas žodis, ešes gruoblietu keliu, išgyvenęs kraupaus likimo tarp snius, kilęs ir smukęs, bet nugalėtas, augo arba mažėjo su tautiniu sąmonėjimu ir kova už laisvę. Nereikia prisiminti net istorijos, kad pažintume savo tautos likiminį kelią. Užtenka tik pavartyti praicitę spaudos puslapius, kad lengviau galėtume įžvelgti savo senolių troškimus, jų kančias, kovas ir laimėjimus. Sava spauda — tai savos tautos nenyksta pavaišklas.

Mūsų tauta su sava spauda yra taip susijusi, kad pastaraisiais šimtmečiais, tartum motina ir dukterė, jos yra visiškai neatskiriamos. Ir tai ne tik savame krašte, bet ir išeivijoje lietuviškas spausdintas žodis buvo tapęs kovos ginklu ir kartu tikslu, dėl kurio buvo kovojama. Tas žodis palaikė tautinę gyvybę, jis kėlė tautinę atsparą, padėjo organizuoti ir savas čraugijas, pagelbėjo kurtis įvairiems organizaciniams vienetams, subūrusiems tėvynainius dideliems darbams.

Išėivių spauda neturėjo ir neturi to užnugario, kuriuo galėtų atremti savo išsilaukumą, — ją visuomet turėjo išlaikyti patys skaitytojai, kurie kartu buvo ir jos rėmėjai. Lietuviškos spaudos išeivijoje atrama yra mūsų tautinis sąmoningumas ir spausdinto žodžio vertės supratimas. Šį sunkų spaudos kelią išsami ir taikliai nupiešė Pasaulio Lietuvių bendruomenės pirmininkas J. Bačiūnas, Dirvoje duodamas eilės straipsnių. Jis kartu priminė ir įsipareigojimus redaktorių, bendradarbių ir visų lietuvių, gyvenančių svetimuose kraštuose ir norinčių pratesti savo tautinę gyvybę jaunoje kartoje. Jaunosios kartos lietuviškumas yra ir tautos gyvybės išlaikymas, o tai neįmanoma be savos spaudos.

Mūsų kova už pavergtos tautos laisvę, mūsų kultūrinis kilimas, mūsų tarpusavių ryšių palaikymas ir jungtis bet kokiam tautiniam darbiui remiasi lietuvišku laikraščiu. Sustabdyti kad ir trumpam laikui savus laikraščius, sustos ir visi didesnieji lietuviški darbai. Jeigu mes šiandien turime politinius veiksmus, vadovaujamus mūsų laisvės kovai, jeigu turime savo organizuotą bendruomenę, ugdančią kultūros išlikimą ir lietuviybę, jeigu turime įvairius fondus ir lietuviškas mokyklas, — tai visos tos institucijos laikosi ne tik jų vadovų energija, bet ir lietuviškos spaudos žodžiu, kuriuo per teikiamos savo visuomenei idėjos ir sujungiami darbai išsibarstę tautiečiai. Spauda yra tas laidininkas, kuriuo įvairūs veiksniai susisiečia su sava visuomene, o visuomenė sužino apie savo vadų darbus.

Lietuviškas žodis nūn jau yra prasiškęs kelius į plačias visuomenės gretas. Jis gal

jau taip neskursta, kaip prieš daugelį metų, kada mūsų išeivija nebuvo nei pakankamai organizuota, nei pakankamai pajėgi finansiniu bei intelektualiniu atžvilgiu. Tačiau ir dabar ji yra tik tokioje padėtyje, kuri reikalauja nuolatinio bendradarbiavimo visų, kurie dar tebedega savo pavergtos tėvynės rūpesčiu, kurie dar tebetrokšta lietuvišką dvasią perteikti jaunosiomis kartoms ir tebenori tautinę gyvybę pratesti į būsimas kartas. Užtat ir organizacijos, ir pavieniai skaitytojai ir kiekvienas kultūrininkas turi laisvai pareigą pilnai atiduoti duoklę lietuviškam spausdintam žodžiui, kad jis nuolat apreiktų lietuvišką gyvastingumą svetur gyvenantiems.

Lietuviškoji visuomenė išeivijoje yra reikalinga savos spaudos. Be jos ji būtų tartum paklydęs keleivis plačioje ir nepažįstamoje girioje. Bet kartu ir spauda yra reikalinga lietuviškos visuomenės, kad ji turėtų pagrindą, ant kurio galėtų laikytis, kad ji turėtų kam kalbėti ir iš ko susilaukti atsakymo. Visuomenė ir spauda yra viename bndrame kelyje, kuris negali išsiskirti nepakirtes tautinės gyvybės.

Tačiau, iš kitos pusės, kaip sako PLB pirmininkas J. Bačiūnas, spauda neturi būti tik organizacija ar sambūrių tarnaitė. Ji turi būti viso lietuviško gyvenimo veidrodys ir mokytoja, informatorė ir jungėja, skatinatoja ir tautinės gyvybės ižiebėja. Dėlto mes negalime reikalauti iš spaudos, kad ji apleistų bendruosius tautinius, savo laisvės kovos ir savo kultūros kėlimo reikalus. Organizacijos veikia, siekdamos gerų tikslų, bet spauda veikia plačiau ir įtakingiau. Todėl ir aprašymai ar skelbimai, kurie yra įdomūs tik daliai skaitytojų, turi tapti parama, palaikančia pačią spaudą, kad ji galėtų tobulėti ir stiprėti.

Savo spaudos vertinimas reiškiiasi mūsų tautiniu sąmoningumu. Rašyti spaudoje yra ne tik darbas, sunkus darbas, bet kartu ir tam tikras menas, kuriam reikia aukotis. Spaudos žmonės turi taip pat pratyventi ir savo šeimas išlaikyti. Nors jie rašo iš tautinės pareigos supratimu, bet kartu turi būti ir įvertinti, nes jie sujungia paskirų organizacijų veiklą su visa lietuviška bendruomene.

Pagaliau ir pati spauda reikalauja ne tik daug jėgų, bet ir daug lėšų. Kai kyla pragyvenimo šaltiniai ir išlaidos, turi kilti ir spaudos prenumerata, kad ja būtų galima apmokėti išlaidas ir darbininkus, savo jėgas atiduodančius lietuviškam žodžiui. Didėsnis spaudos vertinimas iš visuomenės pusės padės tą pagrindą, kuris lietuvišką žodį išlaikys neišbėsusį ir negestantį, o kartu bendromis jėgomis išlaikys ir tautinę gyvybę mūsų išeivijoje. Pr. Gr.

### Spaudoj ir gyvenime

## PILYPAS RUOŠIASI GARBINTI VERGIJĄ

Lietuvių kilmės amerikietis Pilypas Bonoskis viešėjo Lietuvoje. Ne pirmą kartą jis ten buvo ir garbino kdmunizmą, tačiau šiu metų vasarą jis ten viešėjo ilgiau ir rašė straipsnius ir "Tiesą" ir "Pravdą", kuriuose jis šlykščiai niekino Ameriką, gyrė komunizmą ir džiaugėsi, kad Lietuva yra kolonizuojama. Savo knygoje, "The Magic Fern" lietuviškai išverstoje "Užburtasis Papartis", rašo apie darbininkų komunistų ir nekommunistų kovas už vadovavimą unijose. Nors juse Bonoskis ir niekina Ameriką, bet tai pagaliau romanas, o ne straips-

niai. Teme romane vaizduojama lietuvių šeima, prie jo teks vėliau grįžti, tačiau mums šiuo metu idome, kad, apsmelkęs Ameriką, Pilypas grįžta atgal į ją ir čia rašyjas apie tariamus Lietuvos laimėjimus knygą. "Tiesoje" rugsėjo 21 d. Pilypas Bonoskis sakosi: "Tai bus knyga, apie Lietuvą amerikiečiams. skaitantiems angliškai. Amerikoje anglų kalba beveik nėra išleista nė vienos knygos apie šiandieninę Lietuvą, ir aš noriu užpildyti šią spragą. Pagrindinis mano tikslas — aprašyti dabartinę Tarybų Lietuvą, parodyti (Nukelta į 5 psl.)



Amerikos 1-mos pėstininkų diviziono kariai puola komunistų snaiperių pozicijas netoli Bien Hoa Pietų Vietname. Amerikiečiai iškošė visas vietas, kur galėjo slėptis komunistinę vergiją nešą komunistiniai banditai.

## Mūsų veiklos pagrindinis taikiny

Lietuvos delegacijos Pavergtųjų tautų seime pirmininko V. Sidzikausko žodis rugsėjo 21 Pavergtųjų seimo pilnačiai

Antrojo pasaulinio karo išvakarėse, kai Europos politinius horizontuos emė telktis tamsūs debesys, šiame mūsų seime atstovaujamos valstybės savo akimis buvo atkreipusios į Londoną ir Maskvą, kur didžiosios galybės svarstė būdus ir priemones gresiančiam kataklizmui nukreipti. Tomis rūpesčiu dienos mis mūsų tautos pirmiausia pasiklovė Vakarų galybių politinė išmintimi ir draugingumu. Net 1940, kai, jau karui liepsnojanč, Sovietų Rusija, Stalino-Hitlerio 1939 konspiracijos įgalinta, pradėjo žygiuoti į vakarus prieš Europą, kai to žygiavimo pirmomis aukomis tapo Lenkija, Estija, Latvija, Lietuva, taip pat Suomija ir Rumunija, mūsų žmonės tebetikėjo teisingumo ir padarumo galutinio triumfo prieš pikto jėgas. Jie viltingai laukė, kad nauja taikos konferencija atitaisys šioms valstybėms padarytas nešėisbes. Jų viltys buvo patvirtintos ir sustvirtintos 1945. 2. 11 Jaltos priimtos Europos deklaracijos, žadėjusios agresorių aukoms valstybėms atstatyti nepriklausomybę ir padėti atkurti demokratines valstybes institucijas.

### Viltys — Jungtinės Tautos

Kai sovietinis imperializmas nusiauė Albaniją, Bulgariją, Rumuniją, Vengriją ir kiek vėliau Čekoslovakiją ir visuotinės taikos konferencijos perspektyva dingio. mūsų valstybės savo viltis sudėjo į Jungtines Tautas, revizuotą variantą Tautų Sąjungos, kurios tikraisiais nariais buvo visos mūsų valstybės. Per savo bendrinę instituciją — Pavergtųjų Europos tautų seimą — mūsų valstybės

šaukėsi vyriausybių, užsienių reikalų ministerių ir viršūnių konferencijų, NATO, Europos tarybos, primindamos jiems visuos savo nenusavinamą teisę į nepriklausomybę ir laisvę, doną ir Maskvą, kur didžiosios galybės svarstė būdus ir priemones gresiančiam kataklizmui nukreipti. Tomis rūpesčiu dienos mis mūsų tautos pirmiausia pasiklovė Vakarų galybių politinė išmintimi ir draugingumu. Net 1940, kai, jau karui liepsnojanč, Sovietų Rusija, Stalino-Hitlerio 1939 konspiracijos įgalinta, pradėjo žygiuoti į vakarus prieš Europą, kai to žygiavimo pirmomis aukomis tapo Lenkija, Estija, Latvija, Lietuva, taip pat Suomija ir Rumunija, mūsų žmonės tebetikėjo teisingumo ir padarumo galutinio triumfo prieš pikto jėgas. Jie viltingai laukė, kad nauja taikos konferencija atitaisys šioms valstybėms padarytas nešėisbes. Jų viltys buvo patvirtintos ir sustvirtintos 1945. 2. 11 Jaltos priimtos Europos deklaracijos, žadėjusios agresorių aukoms valstybėms atstatyti nepriklausomybę ir padėti atkurti demokratines valstybes institucijas.

Abėji — Rytai ir Vakarai — šiandien rodo padidėjusį interesą rytų ir centro Europos kraštams. Kalbama net apie reikalą kviesti europinę konferenciją, JAV dalyvaujant. Jos tikslas būtų "sutvarkyti europinę problemą ir ypač Vokietijos problemą". Kaip visiems gerai žinoma, Vokietijos problema susijusi su sovietų pančiuose esančios rytų ir centro Europos problema. Tad dabartinė tarptautinė padėtis mūsų seimui atskleidžia plačią veiklos dirvą. Jos pagrindinis taikiny pasilieka tarptautinė arena.

### Mūsų pareiga protestuoti

Maždaug šią pačią valandą pradedamos Jungtinių Tautų dvidešimtmis visuotinis susirinkimas. Mūsų pareiga yra ne tik protestuoti prieš kai kurių mūsų valstybių netikrą atstovavimą Jungtinėse Tautose ir prieš kai kurių kitų mūsų valstybių suverenumo teisių užgrobimą, bet čia pat turime šauktis į šią pasaulio organizaciją, kad vykdytų savo pavėluotas pareigas ir atsidedų sovietinio imperializmo ir kolonializmo bylai.

Žvelgdami į pavergtųjų mūsų

kraštų padėtį, rytų Europos horizonte galime pastebėti kai kurias prosvaites. Mes nuosirdžiai sveikiname mūsų nelaimingų tautų gyvenime kiekvieną pagerėjimą, kad ir kaip nežymus jis bebūtų. Mūsų seimo neatlaidūs žygiai demaskuojant ir atskleidžiant sovietinio imperializmo ir kolonializmo nusikaltimus, mūsų seimo nuolatinis bombardavimas savo oficialiais pareikimais ir informaciniais komunikatais dėl kai kurių pagrindinių pavergtosios Europos gyvenimo faktų neabejotinai bus prisidėjęs politinio teroro kraštutinėms formoms pavergtuose mūsų kraštuose sušvelninti. Atitinkamus faktus galima rasti mano pranešime apie pavergtųjų kraštų padėties raidą.

### Skirtinga Lietuvos padėtis

Kaip Lietuvos delegacijos narys aš su apgailestavimu turiu konstatuoti, kad dėl skirtingos (nuo satelitų) Lietuvoj politinės ir administracinės sovietinės praktikos, maskuojančios Sovietų Sąjungos agresiją ir okupaciją, Lietuvos raida, palyginti su vadinamų satelitų raida, veikiau yra visai priešingos krypties. Intensyvinamas rusinimas virsta savo rūšies kultūrinio ir tautinio genocidu. Religijos persekiojimas neatlyžta. Simtai tūkstančių deportuotų lietuvių tebeprivertaujami Sovietų Sąjungos artinėse srityse, ogi rusai kolonistai įvairiomis dingstimis importuojami į Lietuvą.

Turiu pareigą iš šios tribūnos pareikšti padėką Jungtinių Valstybių Atstovų rūmų užsienio reikalų komisijos europiniam pakomisiui už jo apklaušėjimus apie sąlygas Baltijos val-

### Rimties valandėlei

## NUOŠIRDUS DARBAS — DŽIAUGSMO RAKTAS

Darbas — pinigai, darbas — pinigai, tinginiavimas — ydų šaltinis: tai dar vaikystėje išmoktos aksiomos.

Galima skirti bedvasį ir sudvasintą darbą. Sudvasintame darbe įsijungia visas žmogus; jis peržvelgia darbą, už jį apsišprendžia, jį laiko prasmingu, pradeda jį ir pabaigia.

Priešingai, bedvasis darbas įtraukia tik mažą žmogaus dalį; žmogų padaro savotišku atomatu. Žmogus nejučia reikalauja peržengti darbą, jį laiko prasmingu tik dėl atlyginimo, dėl pažymio, dėl pagyrimo. Panašus darbas vyksta prie fabriko juostos: vis tie patys roboti darbininko judesiai; prie raskomosios mašinėlės: 8 valandos diktafono ir raidyno vergystėje; prie skaitlinės didelėje krautuovėje: automatiškame kainų registravime; prie studento stalb: akimis nedėmesingai klaidžiojant knygos puslapiuose.

Niekas negali pakeisti modernaus žmogaus likimo, kuris vis daugiau priklauso nuo savo paties išrastų mašinų; tuo dar jis nepasitenkina, bet eina prie dar paprastesnės mygtuko sistemos. To nepakeisime. Galime pakeisti tik savo nusiteikimą darbiui.

Norėti mažai dirbti, bet daug uždirbti yra klaida. Darbas nė-

ra dėl uždarbio. Darbas yra dėl Dievo, kuris jį paliepė. Darbu dalyvaujame Dievo veikime, tarnaujame Dievui ir broliams.

Taip pat iliuzija yra pasitikėti savo ypatingais gabumais be darbo. Jei genijai greitai ir lengvai sukuria didelius veikalus, tai dėl to, kad jie tam yra pasirengę rimtu drabu. Juokais, bet teisingai kažkas genijų aptarė: 10 nuosimčių inspiracijos ir 90 nuosimčių perspiracijos; tik mažytė dalelė įkvėpimo, visa k ta — prakaitas.

Jei suprastume darbo prasmę ir jei darbą priimtume kaip Dievo tarnybą, kuri negali būti nei paviršutiniška nei atmesina, atrastume džiaugsmą žemei ir amžinybei.

Kaip tinginiavimas, taip ir karštingiškas darbas yra yda. Darbo "apsėsti" žmonės nebepajėgia sudvasinti savo veikimo ir leidžiasi darbo suplėšomi. "Priežastys gali būti įvairios: nenoras darbo dalį perleisti kitiems; perdidelis veikimo išplėtimas" — "apžioja, bet nebepajėgia nukasiti"; atidėliojimas — "neturiu ūpo, tai ir nedirbu". Pirmą laiką leidžiame veltui, paskui laiko per mažą. Atsiranda nesveikas skubėjimas, įsitępimas, nerimas. Gal ir taip padarysi, ką reikia padaryti, bet darbu būsi atėmęs prasmę. Būsi neištikimai tarnavęs Dievui, kuris reikalauja nuolatinės tarnybos. Negali vienu kartu nuvalyti batų visiems metams. Negali sakyti: "Šios dienos norma atlikšiu vėliau". Vėliau savo dienai turėsi kitą normą.

Nesvarbu, ką bedirbtume, — ar būtume pagalbininkai ar specialistai, akademikai ar žemdirbiai, — nesvarbu net darbo vaisiai, bet svarbu darbo rūpestingumas. Kas atsitiks, jei nerūpestingai pataisysi automobilio stabdžius? Jei neatsargiai vairuosi autobusu? Jei neseksi operuojamo ligonio kvėpavimo ir širdies plakimo? Jei visi atliksi savo darbą paviršutiniškai, tik pasiuau, — gyvenimas šokinės kaip per akmenis, atsiras nepasitenkinimas ir nesantaika.

"Virtuvė yra tiek pat svarbi, kiek ir altorius" (šv. Pranciška Romietė). Nors nestatai bažnyčios, nors nelaiškai mišni, bet savo kasdieniui, paprastu darbu gali tarnauti Dievui. Ar šluoti gatvę, ar rašai knygą, ar verdi valgyti, ar slaugai ligonį, ar valgai, ar geri, visa daryk Dievo garbei (1 Kor. 10, 31).

Darbas yra kryžius ir išganymas, bet ne tikslas, o priemonė. Darbas nesunaikina Dievo vaikų džiaugsmo, bet jį padidina. Kun. dr. St. Žilys



Sen. Morton (D.Ky) skelbia Washington, kad respublikonai turėtų kovoti prieš John Birch draugiją. Morton yra senato respublikonų rinkėtinės kampanijos pirmininkas

tybėse ir kituose rytų Europos kraštuose, taip pat pareikšti padėką Atstovų rūmams už vienbalsį priėmimą 416 nr. rezoliucijos, skatinančios Jungtinių Valstybių prezidentą ("a) sau priinamomis priemonėmis pasaulio opinijos dėmesį atkreipti į Jungtines Tautas ir atitinkamus kitus tarptautinius forumus dėl estų, latvių ir lietuvių tautos laisvo apsisprendimo teisės paneigimo ir (b) skatinančios JAV prezidentą pasaulio opinijos jėgą panaudoti toms Baltijos tautų teisėms atstatyti".

## MARIJAMPOLĖS GIMNAZIOJE

1907 — 1915 metai

VINCAS ZEMAITIS

Mokiniai pamokų metu, įsismaginę, pakeldavo triukšmą ir Turskis, nepajėgdamas jų suvaldyti, pabėgdavo iš klasės, kartais pamiršdamas katedroje dienyne. Būdavo atsitikimų, kad į paliktą dienyne drąsnesnį įsirašydavo, net iš kitų dalykų, gerų pažymių. Triukšmą numalšinti atvykdavo klasės auklėtojas, inspektorius, net kartą pats direktorius. Po tardymo vienas kitas įtartinas nukentėdavo, sumažindavo elgesio pažymį. Šiaip visa klasė būdavo solidari ir kaltininkų neišduodavo. Turskis ir toliau vyresnybės, matomai politiniais sumetimais, buvo nepakeičiamas ir toleruojamas.

Pirmosios trys klasės praėjo be ypatingų įvykių: atrodė, kad visi gimnazijos mokiniai buvo pasinėję į mokslą. Pamokas paruošus, kai kas laisvu laiku mėgdavo skaityti Amerikos detektyvinių novelių — Pinkertono, Nikkarerio, anglų Sherlock Holms'o ir kt. vertimus, plačiai užplūdusius rusų knygų rinką. Bet lietuvių tarpe daug tokių skaitytojų nebuvo, pamenu vieną tokį aistringą — Žiugzdą (galbūt dabartinį Maskvai parsiadavusį Lietuvos istorijos klastotoją), kuris dėl šios literatūros besaikio skaitymo antroje klasėje liko trečius metus ir kažkur (ar ne į Veiverių mokytojų seminariją) išvyko. Mus jau susipratusius daugiau domindavo lietuviška spauda, kurią dovanai galėdavome gauti skaityti iš kapeliono kun. M. Gustai-

čio namų knygynėlio. Pamenu, kad mes žemesnėse klasėse spėdavome perskaityti visą lietuvišką spaudą, kuri atėidavo į knygynėlį. Vėliau, jai gausėjant, toli nevaliodavome... Žinoma, tai atsilėpdavo neigiamai į rusų kalbą; gavus pataisą ir ne vienam tekdavo vasarą kamuoti. Šiaip žemesnėse klasėse lietuvių mokinių būdavo apie du trečdaliai ir daugiau. Mokytojų, klasės auklėtojų būdavo mėtaujami kalbėti vien rusiškai, bet didelės prievartos neįtautė. Klasėse tarp savęs ir su žydais kalbėjome lietuviškai. Jų klasėse nustatytu 10% (ne visuomet griežtai išlaikytu) būdavo iki 4-6 mokinių. Po vieną kitą atsirasdavo lenkai ar sulenkėjusi, jie nebuvo palankūs lietuvių kalbai. Be jų — vienas kitas vokiečiai ar rusai, jie buvo įvairių imonių ar valstybės įstaigų pareigūnų sūnūs.

Lietuvių tautiniam susipratimui kylant, ūkininkams suskatus leisti savo sūnus ir dukras į mokslus, įsisteigė 4 klasių "Ziburio" draugijos mergaičių progimnazija Marijos Pečkuskaitės (Satrijos Raganos) vedama. Veikė privati Brevernūtės 7 klasių mergaičių gimnazija. Į ją stoti nebuvo žydams nustatytu %, todėl be kelių lietuvių daugumą sudarė žydėlkaitės. Nežiūrint, kad artimam Vilkaviškyje 1907 metais (rudeni) įsisteigė privati (su valst. teisėm) berniukų ir mergaičių Razumeičiko gimnazija, kandidatų antplūdis į Marijampolės gimnaziją buvo toks didelis, kad, rodos, 1908-1909 metais buvo atidarytos paralelės (pirmoji ir antroji) klasės. Vėliau jos buvo uždarytos ir įstojimas į gimnaziją sugriežtintas.

Laisvalaikio mokiniai mėgdavo žaisti: mušdavo "kalelę" (falangą), mėtydavo sviedinį, lošdavo kraketais, pamėgdžiodavo iš Amerikos romanų laukinių kovas ir herojus. Žiemos laiku mėgėjai galėjo čiuožti šėsupės ledu ar įrengtoje čiuožykloje, o vasarą ma-

dysis ties Raudonkalniu. Sniegii atidrekus, kartais per ilgąjį pertrauką gimnazijos kieme, simpatingam, bet neilgai išbuvusiam inspektoriumi Sokolovui prižiūrint, vykdavo iš pasistatytų sniego tvirtovių sniego gniužtėmis mūšiai vienos klasės ar grupės prieš kitą. Gimnastikos pamokose buvo atliekama taip vad. "Sakalų" mankšta ir įvairūs pratimai specialiai įruoštoje salėje.

### V. Slaptos moksleivių kuopelės ir jų veikla

Baigiant trečiąją klasę, 1911 metų pavasarį, įvyko didelis dalykas, kuris ne tik man, bet daugeliui gimnazijos mokinių (vyrų ir mergaičių) turėjęs visam gyvenimui lemtingos reikšmės. Vieną sekmadienį 7 klasės gimnazistas Vytautas Endziulaitis pakvietė mane su A. Dėdele pasivaikščioti Vilkaviškio plentu. A. Dėdelė rašė eilutes, ir keletas jų buvo atspausdinta "Saltinėlyje" (savaitraščio "Saltinio" priede), slapyvardė Miško Sakalas. Laikydami garbe pabendrauti su aukštesnės klasės mokiniais, mielai sutikome; čia, mums besisėnkant, jis išdavė paslaptį, kad norima įsteigti jaunųjų "ateitininkų" slaptą kuopelę ir pakvietė kitą sekmadienį, tuoj po moksleivių mišni ateiti pas jį į butą.

Susirinkom gal tuzinas. (Be mudviejų, jei neklystu, dar buvo: Petras Karvelis, Domas Micuta, Jonas Arnastauskas, Bartkus, Akelis, Alkevičius, K. Avizienis, Ruškytė, Drugelytė ir kt.). V. Endziulaitis nupasakojo kuopelės tikslus bei uždavinius. Mes pritarėme, įsirašėme į kuopelės narius, išrinkome valdybą ir davėme V.E. garbės žodį apie tai niekam nė puse žodžio neprasitardami, būti visuomet atsargiems, neplepėti, kad nepakliūtume rusų žandarams į spąstus.

(Bus daugiau)



CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

SIUNTINIAI LIETUVA DOVANAS KALEDOMS savo artimiesiems SIUSKITE JAU DABAR ir tik per CENTRAL PARCEL SERVICE

STATYBININKAI VACYS CONSTRUCTION CO. REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI

CONTRACTORS HEATING CONTRACTOR Statome šilto oru pučiamus pečius, vandens boilerius ir oro vėdinimus.

REAL ESTATE Med. 5 k. 71 - Albany. \$11,500. Mūr. 4 k. 19 metų. G. p. \$17,900.

REAL ESTATE Paticis inžinieriaus mūras, 7 kamb., 55 p. lotas, 2 1/2 vonios, karpetai, garažas.

Turime ypatingai gausų pasirinkimą prekių siuntiniams sudaryti. Apilankykite pas mus ir vietoje įsitikinkite.

STATOME NAUJUS NAMUS Atliekame pilną remonto darbą ir Dažome DECOR HOME BUILDERS, INC.

Heating Contractor Irenagu naujus ir perstatan senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning į naujus ir senus namus.

LABAI GERAS PIRKINYS 8 butai - 2-ju aukštų mūras, 36 butų senumo. Labai švariai užlaikytas.

NERIS REAL ESTATE 6924 So. Western Ave. Tel. 471-0321 SALES - MORTGAGES - MANAGEMENT

MISCELLANEOUS KINOS IR NUTEKAMIEJI VAMZDŽIAI Ekspertiniai uždėdam naujus ir taisome senus. Pilonai apsidraudę. Darbas garantuojamas.

PARDAVIMUI AUTOMOBILIAI Parduodamas 1958 m. Oldsmobile, geram stovy, \$295, arba pasiūlymas. Du foto aparatai: Kodeks Retina II, 36 m. ir Reflexks 16 m. Pigiai. PR 6-7660

HELP WANTED Restoranui nuolatiniam darbui reikalinga PADAVEJIA-WAITRESS 3131 S. Halsted St.

HELP WANTED DIE MAKERS MACHINISTS Excellent working conditions in modern shop. Steady job. Top wages. Plus welfare benefits and hospital insurance.

HELP WANTED Shipping and Warehouse Exceptional opportunity for a man with some exper. in these fields. Plus opportunity to learn motor control, wiring and assembly.

SATAS REALTY 4936 West 15th Street, Cicero 58, Illinois Phones: Office - OL 6-2233 Residence - OL 2-8907

A. ABALL ROOFING CO. Isteigta prieš 49 metus. Dėngiamė visų rūšių stogus. Taisome arba dedame naujus kaminius, plėnais, nutaikamoms vamzdžius. Dėme iš lauko. Taisome mūrą - "tuck-pointing". Pilonai apsidraudę. Visas darbas garantuojamas.

PROGOS - OPPORTUNITIES PARDUODAMAS NAMAS IR TAVERNA 2437 W. 47th Street MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE. Pietvakariuose. Apyvarta virš \$200,000. Parduodama pigiai dėl ligos. Savininkas. Tel. RE 7-7911

MACHINE OPERATORS Permanent opportunity in wire fabrication for ambitious men who wish to double their earnings, with excellent future to build equity and security. Production unlimited. Please phone 654-1967; after 5 p.m. 629-3895.

HARIG MFG. CO. 5757 W. Howard St. Niles, Illinois NE 1-5050

SHIPPING AND WAREHOUSE Exceptional opportunity for a man with some exper. in these fields. Plus opportunity to learn motor control, wiring and assembly.

SALES - MORTGAGES - MANAGEMENT SATAS REALTY 4936 West 15th Street, Cicero 58, Illinois

KERELIS BROS. Construction Co. LIETUVIŲ STATYBOS FIRMA Projektuojam ir statom įvairius pastatus. Sutvarkom prieš miesto nuostatas nusikentimo (violations) problemas. 2615 W 71st STREET CHICAGO, ILL. 60629 TEL. RE 7-3949

Warehousemen! Immediate openings for qualified men. Company benefits, excellent pay, insurance, pension plan. Phone 681-3500 ask for Bob Griffith.

BINDERY MAN COLLATING MACHINERY. SHERIDAN AND ELLERMAN - NIGHTS FI 4-9175 MR. RANKIN

TECHNICAL TRAINEE Electrical motor controls. Exceptional opportunity for a man with some drafting and electrical background.

SALES - MORTGAGES - MANAGEMENT SATAS REALTY 4936 West 15th Street, Cicero 58, Illinois

MACHINE OPERATORS \* Brown Vacuum Forming Machines \* Sheet Extruding Machines \* Maintenance Mechanics Immediate openings with excellent rate. Must be experienced in high speed production equipment or will train with mechanical background.

PAINT MANUFACTURING Perm't position with establ. co. Family man preferred. Good starting rate, insurance, paid holiday, vacations, uniforms.

MACHINIST All around man experienced on engine lathe, milling machine and drill press. Steady employment. 45-50 hr. week.

INMUOMOJAMA - FOR RENT Innuom. 2 1/2 kamb. butas; yra gazu pečius apšildymui. Arti St. Mary Star of the Sea bažn. 360 mėn. Kreiptis iš kiemo - 6349 S. Kenneth Ave. RE 5-0862.

SALES - MORTGAGES - MANAGEMENT SATAS REALTY 4936 West 15th Street, Cicero 58, Illinois

MACHINE OPERATORS ALL SHIFTS OPEN Production work on various machines - Top pay - Steady work Company benefits. APPLY GOODWIN ENGINEERING CORPORATION 343 - 4500 Before noon daily

HELP WANTED - WOMEN Light factory work. Full time 7:30 to 4. Part time 4 to 10. B. AND R. CORPORATION 3960 Willow Road Schiller Park - 678-1461

INMUOMOJAMA - FOR RENT Innuom. 2 1/2 kamb. butas; yra gazu pečius apšildymui. Arti St. Mary Star of the Sea bažn. 360 mėn. Kreiptis iš kiemo - 6349 S. Kenneth Ave. RE 5-0862.

INMUOMOJAMA - FOR RENT Innuom. 2 1/2 kamb. butas; yra gazu pečius apšildymui. Arti St. Mary Star of the Sea bažn. 360 mėn. Kreiptis iš kiemo - 6349 S. Kenneth Ave. RE 5-0862.

SALES - MORTGAGES - MANAGEMENT SATAS REALTY 4936 West 15th Street, Cicero 58, Illinois

MONTGOMERY WARD has immediate openings for: \* SHIPPING & RECEIVING \* STOCK ROOM Full time - permanent work. Good starting salary. Profit sharing. Insurance and retirement benefits. APPLY PERSONNEL OFFICE (RETAIL STORE) OLD ORCHARD SHOPPING CENTER SKOKIE, ILLINOIS 676-1212

Injection Molders and Packers Day and night shifts. Good wages, benefits. DES PLAINES MOLDING 1415 Redeker Rd - VA 4-3188 DES PLAINES, ILLINOIS

INMUOMOJAMA - FOR RENT Innuom. 2 1/2 kamb. butas; yra gazu pečius apšildymui. Arti St. Mary Star of the Sea bažn. 360 mėn. Kreiptis iš kiemo - 6349 S. Kenneth Ave. RE 5-0862.

INMUOMOJAMA - FOR RENT Innuom. 2 1/2 kamb. butas; yra gazu pečius apšildymui. Arti St. Mary Star of the Sea bažn. 360 mėn. Kreiptis iš kiemo - 6349 S. Kenneth Ave. RE 5-0862.

SALES - MORTGAGES - MANAGEMENT SATAS REALTY 4936 West 15th Street, Cicero 58, Illinois

WAREHOUSE MEN Reliable men who are looking for a steady job. Must be able to read and write. Starting \$2.10 per hour, 5 day, 40 hour week. Regular wage increases. Tel. MO 6-3720

INMUOMOJAMA - FOR RENT Innuom. 2 1/2 kamb. butas; yra gazu pečius apšildymui. Arti St. Mary Star of the Sea bažn. 360 mėn. Kreiptis iš kiemo - 6349 S. Kenneth Ave. RE 5-0862.

INMUOMOJAMA - FOR RENT Innuom. 2 1/2 kamb. butas; yra gazu pečius apšildymui. Arti St. Mary Star of the Sea bažn. 360 mėn. Kreiptis iš kiemo - 6349 S. Kenneth Ave. RE 5-0862.

SALES - MORTGAGES - MANAGEMENT SATAS REALTY 4936 West 15th Street, Cicero 58, Illinois

CORRUGATED BOX PLANT NEEDS ALL AROUND FACTORY WORKER. Experience preferred, but not necessary. YORK CONTAINER, BROADVIEW 345-6940

GARBAGE DRUMS WITH COVERS AND HANDLES 30 and 50 gal. Free Delivery 5757 S. Halsted & 5622 S. Racine Tel. 224-4362 434-1113 Tel. 224-4362 434-1113

IESKO NUOMOTI Dirbanti moteris ieško kambario su atskiru įėjimu. Skambinti 434-3448

SALES - MORTGAGES - MANAGEMENT SATAS REALTY 4936 West 15th Street, Cicero 58, Illinois



# SKAUTININKŲ DOVANA MŪSŲ JAUNIMUI

Pasikalbėjimas su rašyt. Č. Grincevičium

Chicago Skautininkų Ramovės skelbto scenos veikalų konkurso jūry komisijai savo darbą užbaigus ir paskelbus konkurso davinius, buvo įdomu išgirsti šios komisijos sekretoriaus rašytojo Česlovo Grincevičiaus nuomonę ir kelias mintis premijuotuosius ir bendrai visus prisijusiuosius veikalus įvertinant. Č. Grincevičiui maloniai sutikus į kelis šį konkursą liečiančius klausimus atsakyti, norime šias jo mintis pateikti skaitytojams.

— Ar Chicago skautininkų ramovės scenos veikalų konkursą laikote pavykusi, turint galvoje devynis jūry komisijai prisijusius veikalus?

— Galiau patvirtinti, jog šis konkursas pavyko. Chicago skautininkų ramovė padarė labai gerą darbą, suorganizuodama konkursą, surasdama mecenatus ir duodama pakankamai laiko autoriams sukurti veikalus. Nors premijuoti tik trys, tačiau tai nereiškia, kad kiti, nepremijuoti, yra menki ir nėra verti dėmesio. Būtų gera, kad ir kiti autoriai pasirūpintų, jog jų veikalai išvystytų scenos šviesą.

— Kokia Jūsų nuomonė apie prisijusiuosius komisijai veikalus? Ar galima laikyti šią mūsų taip negausią literatūros sritį praturtėjusia nauju įnašu?

— Visus devynis rankraščius, gal net paskubintai, teko skaityti prieš pusę metų. Tai šiandien negaliu prisiminti detaliau, — liko tik bendras įspūdis. Pasiliko atminty ypač dar vienas veikalas, rodos, vadinosi "Ziedai ugnyje", kuris neabejotinai būtų gavęs ketvirtąją premiją, jei tokia būtų buvusi. Malonu pastebėti, kad pirmosios ir antrosios premijos laimėtojas Anatolijus Kairys parodė savo kūrybinį platumą ir sugebėjo "apgauti" komisijos narius: nė vienas iš komisijos penketuko neatėjo į galvą mintis, kad tos dvi dramos parašytos to paties autoriaus. Jos savo kompozicija ir stiliumi labai nepanašios. Gal tik bendra žymė, kiek šiandien atsimeinu, kad abu veikalai buvo parašyti gražiai, taisyklinga kalba.

— Ar visi trys premijuotieji veikalai: Anatolijaus Kairio tragedijetė "Šviesa, kuri užsidegė", drama "Eldorado" ir Mykolo Venclausko misterija "Gimtosios žemės ugnis" yra nesunkiai pastatomos scenos veikalai, turint galvoje mūsų šių dienų pastatymo ir dekoracijų pervežimo sunkumus?

— Atvirščiai. Pirmąją premiją laimėjęs veikalas "Šviesa, kuri užsidegė" nelengvai pastatomas. Tekstas sugesti juoja stipresnių sceninių efektų, kaip šviesų ir šešėlių žaismo, atitinkamų garsų palydos, dekoracijų ir butaforijos. Platesnės fantazijos režisoriaus su patyruotais aktoriais iš veikalo gali padaryti šedevrą. Mėgėjų jėgomis geriau nepradėti — iš to nieko nebus. Tačiau antrasis A. Kairio veikalas "Eldorado" gali būti lai-

mingai pastatomas ir mėgėjų. Nereikia nei didelės scenos, nei ypatingų dekoracijų. Čia ir yra geroji veikalo pusė, kad jis gali būti dažnai vaidinamas ir populiarius. M. Venclausko misterija "Gimtosios žemės ugnis" turi daug veikėjų, ar ne apie 20, tai kiek apsunkina pastatymą. Tačiau ji mėgėjų jėgomis yra įmanoma suvaidinti. Chicago turi didelių išteklių patyruosiu aktorių ir gerų režisorių, todėl pirmoji eilė iš jos ir lauksime pirmojo veikalo.

— Konkurso tikslas, kiek girdėta, buvo premijavimas veikalų, skirtų daugiausia jaunimui, kad perkeltus scenon bent dalelė to, ką jautė kovodamas, tėvynės meilės vedinas mūsų brolis partizanas, tuo pačiu uždegant didesnę tėvynės meilę mūsų jaunimo širdyje. Ar, Jūsų nuomone, šis tikslas pasiektas?

— Be abejo. Jaunimas vaidinimų žiūri mielai. Tegul pamato netolimos mūsų praeities patį šurpiausią ir heroiskiausią laikotarpį, nors jokios dramos ar vaidinimai neišreikš to begalinio skausmo ir tragizmo, kurį patyrė gyveno (ar tebegyvena) tūkstantčiai mūsų brolių ir seserų. Gal tada ne vienas iš jaunų žiūrovų pajus savo širdy, kiek laug jis skolingas už savo labai laimingą ir baimės nepažįstantį gyvenimą šiame krašte.

— Kokiais kryptiniais priskiriami premijuotieji veikalai?

— Į mums žinomus "rėmus" įspausti naujų veikalų nebūtų įmanoma ir tas nebūtų tikslas. Pirmasis veikalas parašytas naujam, moderniškam teatrui. Kai kas iš komisijos narių prasitarė, jog tai egzistencializmo apraška mūsų scenoje. Antroji drama labiausiai būtų artima estetiniam realizmui, gi trečioji, kaip ir visos misterijos, daugiausia kalba simboliais.

— Kaip girdėta, praėjusieji veikalai ruošiami išleisti. Ar galvojate, kad netolimoje ateityje viena iš jų būtų galima pastatyti, ypatingai risant šią progą su skelbiamais jaunimo metais ir jaunimo kongresu?

— Būtų net labai gera, kad pvz. "Šviesa, kuri užsidegė" būtų pakartota viso pasaulio jaunimo kongrese. Duokime jaunimui ką turime geriausio. Mūsų jaunimas yra labai gražus. Tik reikia jį suprasti ir mokėti prie jo prieiti.

Č. Grincevičiui šį skautininkų ramovės konkurso paskelbimą pavadinus geru darbu, negalima nepaminėti skn. Aleksandro Eivienės, kurios rūpestis konkurso pasisekimu ir premijuotų veikalų išleidimu buvo viena iš didžiųjų gijų šio audinio metmenims.

Skautininkų ramovė linkėtina šiuo savo darbu — audiniu, kuriame jausta pagarba mūsų žuvusių brolių atminimui, prisidėti prie jaunimo metų pasisekimo.

Valstybė, kur ujama religija, niekad negali būti gerai valdoma. — Leonas XIII



Philipinuose išsiveržęs Taal vulkanas padarė daug nuostolių. Tai pirmas išsiveržimas nuo 1911 m. Gabenamai žuvusieji (kairėj) prie Taal ežero. Iš viso žuvo apie 200 žmonių.

## SPALIO 7-JI IR 9-TOJI

Abi datos istoriniu požiūriu yra labai reikšmingos ir prisimintinos, ypač šventiant Vilniaus dieną. 7-ji yra Suvalkų su tarties sulaužymo diena, o 9-ji agresinio žygio į Lietuvą dieną. Daug dar mūsų tarpe tebėra gyvų, kurie prisimename, kaip spalio 7 d. buvo iškilmingai pasirašyta Suvalkų sutartis su lenkų vyriausybės atstovais. Pagal tą sutartį, lenkai pripažino Lietuvos respublikos rytų sieną, pagal 1920 liepos 12 d. Maskvos sutartį, Gardinas, Mostai, Lyda, Molodėno, Pastovai, Brelslauja, Druja ir pasižadėjo gerbti Lietuvos valstybės teritorijos neliečiamybę.

Tačiau po dviejų dienų tą sutartį buvo sutrypta. Maršalo J. Pilsudskio paveldimu, gen. Želigovskis, papuošęs savo karių kepurės Lenkijos aru ir Lietuvos vytimi iš Lydos puolė Vilnių ir tik prie širdvintų — Giedraičių buvo lietuvių kariuomenės sulaukymas ir sumuštas. Bet ši dalis Lietuvai priklausiančios teritorijos pasiliko lenkų okupacijai.

Šiuo metu spalio 7 ir 9 dienos užmiršamos. Jų prisiminimas lyg nebeteiko prasmės, nes šiandien visa Lietuva yra okupuota ir kurios išlaisvinimu tenka rūpintis. O kai kas kelia balsą, kad 8-sios spalio visai netenka minėti. Tik vienintelė Vilniaus krašto lietuvių s-ga tas datas nepamiršta ir tuos klausimus bando svarstyti. Sekdami lenkų spaudą, radiją ir jų svarbesnius bei didesnius suvažiavimus laisvuose kraštuose, labai dažnai pastebime lenkų vadus ir veikėjus, besisavinančius Vilnių ir kraštą, kuris visai jiems nepriklauso. Šie reiškiniai verčia lietuvius būti akylesniais ir priverčia prisiminti ne tik spalio 7 ir 9 datas, bet ir priversti lenkus ištraukti iš apdulkėjusio stalciaus spalio 7 d. akta, kuris lenkam yra raktšis, ir dėl to savo naujoje istorijoje visai to akto net neįrašė. Minėdami su Vilniumi susijusius įvykius, norime priminti mūsų visuomenei ir ypač Lietuvos išlaisvinimo reikalais besirūpinantiems veiksniams, kad Vilniaus krašto reikalai ir dabar svarbūs, nes į Vilnių tebe-

pretenduoja ne tik lenkai, bet ir gandai. Pastarieji net akiplėšikai savinasi Lietuvos kunigaikštis.

Atsižvelgiant į visa tai, reikėtų sustiprinti Vilniaus krašto lietuvių sąjungos veiklą. Reikėtų imtis visų galimų priemonių atremti tiek lenkų, tiek gudu, tiek jų pretenzijas į senąją Lietuvos sostinę ir jos žemes.

Pov. Dirksis

## Spaudoj ir gyvenime

(Atkelta iš 3 psl.)

amerikiečiams, kad čia gyvenimas eina normalia kurybine vaga.

Būtų gera, kad Pilypas parašytų savo knygoje, kada lietuviai leis enciklopediją ir kodėl komunistai jos nebeleidžia leisti, gal galėtų jis parašyti, kodėl lietuvis kviečiamas atvykti iš Lotynų ar Šiaurės Amerikos, o kodėl jam neleidžiama atvykti iš Sibiro, gal galėtų Bonoskis priminti savo knygoje, kiek rusų kolonistų yra policijoje, kiek lietuvių yra ištremiami Sibiran, kiek uždarinėjama bažnyčių ir kt. Be abejo, Bonoskis nieko nenori girdėti apie vežamųjų į Sibirą vaikų verkimą, apie ištremtųjų kancias, apie žiaurus komunistų tardymus ir apie tai, kad lietuvis nėra laisvas ir dabar, kaip jis nebuvo laisvas prie Stalino, apie ką gali sužinoti Bonoskis ir angliškai išverstuo-

Ehrenburgo atsiminimuose. Būtų gera, kad Bonoskis, rašydamas apie komunistų viešpatavimą Lietuvoje ir kaip jam ten gerai sekėsi, parašytų kiek uždirba kolchozinkas ir kiek kainuoja batai, kiek uždirba darbininkas ir kiek kainuoja maistas. Būtų gera, kad jis surašytų kiek išleina kompartijan priklausanti laikraščiai ir kiek jos nekontroliuojamų knygų gal galėtų į savo knygą Bonoskis surašyti, kiek žmonių atsidūrė kalėjimuose, kad bandė skelbti religines tiesas, ir galėtų Bonoskis su-

— Anonimas

## SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

**COSMOS EXPRESS**  
MARQUETTE GIFT PARCEL SERVICE  
2608 ir 2439 West 69th Street  
Chicago 29, Ill. Tel. WA 5-2737.  
3212 South Halsted Street  
Chicago 8, Ill. Tel. CA 5-1204

Lietuvių bendrovė, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų tiesiai iš Chicago į Lietuvą.  
Didelis pasirinkimas geriausios rūšies medžiagų ir kitų prekių žemomis kainomis.

E. ir V. Zukauskai

## TELEVIZIJAS

paprastas ir spalvotas nebrangiai taisyti. Už patarnavimą vietoje \$3 už dirbtuves darbą \$10 ir daly. Pasiteiraukite apie naujas  
**J. MIGLINAS**  
2549 W. 69 St., II auk., PR 6-1063

A. + A.  
**PRANCIŠKAI AMBROZAITIENEI** mirus, jos sūnams, dukrai ir kitiems artimiesiems gilią užuojautą reiškiamo.  
Lietuvninkų ir Rundžaičių šeimos

A. + A.  
**KAZIUI MEMENUI** mirus, reiškiamo nuosirdžiausią užuojautą žmonai Rachelei, dukterims Mildai ir Gražinai su šeima.  
Dr. Antanas ir Ona Čerškai ir šeima

A. + A.  
**BRONISLAVAI BARCEVIČIENEI** mirus, jos sūnų Bronių, marčią Genovaitę ir anukę Violetą, jų gilaus liūdėsio valandoje, nuosirdžiausią užjaučia  
Genovaitė ir Bronius Mikonai Stasė ir Ernestas Šmidai Vladas ir Adelė Mickūnai

A. + A. **JONUI VIZGIRDAI** netikėtai mirus, Montrealyje, gilaus liūdėsio valandoje žmoną **MARIJĄ**, dukras su šeimoms, sūnus su šeimoms, brolių **JUOŽĄ** su šeima gyv. Auroroj, giliai užjaučiame.  
O. ir A. Didžbaliai ir visi vaikai su šeimoms ir Račiūnų šeima.

rašyti savo knygoje, kiek komunistai uždarė bažnyčių, sugriovė kultūrinių pastatų ir kiek privežė kolonistų. Visa tai jis galėtų paillustruoti Praveniškių ir Rainių miško skerdynių vaizdais, kurių labai apstu laisvajame pasaulyje. Prieš rašydamas knygą, Bonoskis galėtų pasikaityti dr. V. Vardžio redaguotą knygą "Lithuania under Soviets" ir eilę kitų leidinių, kurių jom galima čia apšiai parūpinti, kad knygoje nereikėtų taip meluoti, kaip jis Lietuvoje melavo apie Ameriką, rašydamas, kad Amerikoje viešpatuoja skurdas ir nesą jokios laisvės. Žodžiu, keturis mėnesius viešėjęs Lietuvoje, Bonoskis galėtų parašyti tiesą, bet jis neparasys, nes jo tiesa yra kompartija, kuri visada gerai apmoka jai šlykščiai tarnaujantiems, nes ji išnaudodama darbininką, pinigų turi.

**DEMESIO!**  
**TINKAMI RŪBAI TEIKIA GERĄ SAVIJAUTA**  
Tokius rūbus vyrams ir moterims parūpina geriausiose "Simpson Clothes" sluvyklose  
**JONAS H. AKSYS**  
Chicago, Ill. 60629, Tel. 925-5179  
Užsakymus priima telefonu susitarus.

**MOVING**  
R. SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna aprauda  
**2047 W. 67 PL. WA 5-8063**

**NAMŲ SAVININKAMS**  
Padėkit! Lankia 100 nuominkų. Namu savininkams veitui surašdam gerus nuominkams butams ar namams pietvakarinėje Chicago dalyje. — Best Agency, 2925 W. 63rd. Telefonas Prospect 8-6089

**P A D Ė K A**

**STASYS ŠIMULIS**

Mano mylimas pusbrolis mirė 1965 m. rugsėjo mėn. 19 d. ir palaidotas rugs. mėn. 23 d. šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje. Noriu padėkoti visiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo į jo poilsio vietą. Nuosirdžiai dėkojame didž. gerb. kunigams: kun. P. Činikui, MIC, kun. J. Mačulioniui, MIC ir kun. K. Matulaičiui, MIC, kurie atlaikė gedulingas pamaldas už jo sielą. Dėkoju kun. P. Činikui už šv. Rožančiaus atkalbėjimą koplyčioje. Dėkoju kun. P. Činikui MIC ir kun. J. P. Wilučiu, MIC, kurie palydėjo velionį į kapines. Nuosirdus dėkui visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jo sielą. Dėkoju visiems, kurie prisuntė velioniu gėlių. Dėkoju Povilui Zaurai už jo rūpestingumą laike šermenu ir laidotuvių. Nuosirdus ačiū Ig. Sakalui ir L. Simučiu už atsiveiktinimo kalbas koplyčioje. Dėkoju vargonininkui J. Bertuliu už giedojimą bažnyčioje. Dėkoju grabnešiams, Lietuvos Vyčių Sendraugių nariams, ir visiems, kurie pareiškė mums toje liūdėsio valandoje užuojautą. Dėkoju laidotuvių direktoriui Steponui Lackawicz, už malonų patarnavimą. Dėkoju visiems laidotuvsė dalyvavusiems, kuriems atskirai neturime galimybės padėkoti. Visiems, visiems nuosirdus dėkui.  
Kazys Bielskis su šeima

Pranešu giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1965 m. spalio 1 dieną 7:30 val. ryte mirė mano broliene

**ONA VALAITIENE-ANDRIUSKEVIČIUTE**  
Gyveno Waterbury, Connecticut

Gimė Lietuvoje, Vilkaviškio valsč., Serdokų kaime. Nulūdime liko vyras Jonas sūnus Juozas, duklė Onutė-Danutė Bradūnienė, sūnus Jurgis su žmona, 3 anūkai, švogerkė Marija Delertienė su vyru Adolfu ir Lietuvoje seserys Ursulė Palutnevičienė ir Marytė Bakšienė. Laidotuvės įvyks pirmad., spalio 4 d. Gedulingos pamaldos bus atlaikytos šv. Juozapo bažnyčioje. Po pamaldų bus nulydėta į kapines Waterbury.  
Praneša Marija Delertienė

Buvusiam Vilniaus U-to profesoriui ir dabartiniam Paryžiaus Alliance Française dekanui

**prof. Matore ir šeimai,**  
mylimai žmonai ir motinai

**JANEI MAČIUKAITEI-MATORE** mirus, siunciamo gilią užuojautą ir drauge liūdime.  
Dr. Algirdas K. Pautienis ir Ponia



Helena, Mont., gyventoją Karen Coe, valo sniegą nuo savo mašinos, kurio per keturias valandas iškrito šeši coliai.



# APLINK MUS

× **Kun. V. Rimšelis, MIC.** tėvų mariojū provincijolas, šį sekmadienį, spalio 3 d., 9 val. ryto atlaikys šv. mišias ir pasakys pamokslą mariojū koplyčioje prie Draugo.

× **Marquette Parko Tėvų mariojū bendradarbių** 5 sk. turės pietus spalio 5 d., antradienį 1 v. p. p. parapijos salėje. Auka 1.50 dol. Bilietai gaunami prie durų. Pakviestas pietums prel. V. Černiauskas, kun. J. Vyšniauskas ir kan. Zakarauškas. Bus pagerbtos narės: T. Banevičius, Patricia Baturas, Ona Sliteris, Adolfinas Remedaitė, S. Zukauskienė, Antoinette Bavitz ir Helen Kodis. Daug gražių dovanų gaus laimingieji, dovanų dalinimo metu. Prašomi visi šį gražų darbą paremti.

× **Ateities šokėjų Atžalynas** surengė išvažiavimą Aragonę, kuris labai linksmas ir gražiai praėjo. Dabar Ateities Atžalynas pradėjo Marquette Parko valstybinėje salėje prie Kędzie ir 67 gatvės savo šeštadienines pamokas nuo 2-4 v. p. p. Taip pat įsteigtas ir vyresniųjų šokėjų ratelis, bus mokoma liet. kalbos ir kt.

× **Tėvų mariojū bendr.** 35 sk. Brighton Parke susirinkimas įvyksta šį sekmadienį, spalio 3 d., 1:30 v. p. p. parapijos salėje. Bus tar. amais apie ruošiamą parengimą, kuris įvyks spalio 31 d. Skrebutinės namuose. Kviečiami visi gausiai atsilankyti.

× **Prel. M. Krupavičiaus** 80 amžius sukakties proga draugiškas subuvimas įvyksta šį vakarą Sharkos restorane. Šiuo atitaisomas pasitaikęs netikslumas Chicago parengimų kalendoriuje.

× **Didelis obuolių išpardavimas** T. Marijū seminarijos sode. Atvykiti į Clarendon Hills, Ill., prisipirkt skanių, šviežių obuolių. Galit patys prisiskinti obuolių nuo medžių. Pats geriausias laikas pirkti obuolių iš Marijū sodo. Pasaunadokit geriausiu rudens laiku vaisių pirkimui. (sk.)

1963 m. CHEVI II, 6 cilind., standart. transm., mažai įvažiuota, labai geram stovy. Pigiai. Tel. 925-5121. (sk.)

× **Jei kas rado aukarą** gydytojų laukiamajame, 1601 W. Garfield Blvd., praieitų metų gruodžio mėn., maloniai prašom skambinti LA 3-6460. (pr.)

× **Baleto Mokykla - Teatras,** 2515 West 69th St., nuomoja patalpas. Salė vestuvėms, baliams iki 200 žmonių. Tel. HE 6-4480 arba 778-4240. (sk.)

× **Dail. Jono Kelečiaus** tapybos darbų paroda vyksta Čiurlionio galerijoje, 5620 So. Claremont Ave. Lankymo valandos: šokiadieniais: 7-9 v. v.; šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 11 v. ryto iki 9 v. v. Paroda uždaroma sekmadienį, spalio 3 d. 10 v. v. (pr.)

× **Chicago Aukštesniosios** Lituanistikos mokyklos visuotinis tėvų susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 3 d. 2 val. p. p. Jaunimo centre. Visi tėvai kviečiami dalyvauti (pr.)

× **Su V. Šerba** galima nuvažiuoti į dylerių varžytines (auktion) ir įsigyti su tinkama automobilių dylerio kainomis. Pasirinkimas iš 1,000 mašinų. LA 3-1790. (sk.)

**1965 M. VOLKSWAGEN.**  
Mažai važiuotas. Kaina \$1,500. LA 3-1790

× **Dr. D. Jasaitis** iš Tamos, Fla., rengiasi spalio mėn. pabaigoje porai dienų atvykti į Chicago.

× **I Mundelein** rekollekcijū atlikti ateinančią savaitę išvyks šie kunigai: F. Kapočius, A. Paukštys, S. Santaras, J. Marčiulionis, A. Seštokas, A. Baltinis ir B. Bulvytis.

× **Pranciška Laurinskienė** jau ketvirtas mėnuo kai guli Loretos ligoninėje, 645 S. Central Ave. Pažįstami linki P. Laurinskienei sveikatos ir kantrybės sunkioj ir ilgoj ligoj.

× **Moteryų sąjungos** 20 kp. susirinkimas įvyks spalio 3 d. 2 val. p. p. Švč. P. M. Nekalto Prasiždėjimo parap. salėje. Kviečiame narses ir besinteresuojančias atvykti.

× **A. Petkus,** kuris turi bran genybių krautuve ir taiso laikrodžius, 2502 W. 69th St., yra stambus gerų darbų rėmėjas. A. Petkus niekuomet neatsisako nuo gerų darbų, visuomet stambiai aukoja ir seselių pranciškių parengimų! paaukoko laikrodi. A. Petkus yra ilgameitis "Draugo" skaitytojas.

× **Elena Puniškienė,** aktyvi katalikių moterų draugijos narė ir gerų darbų rėmėja, jau kelios savaitės kaip atostogauja grožioj Minnesotoj pas savo dukterį Aldoną ir žentą dr. M. Rimą.

× **Nijolė Poškienė,** dr. Poškaus žmona, iš Kankakee, Ill., po sunkios operacijos guli Presbyterian St. Luke's ligoninėje, 1763 W. Congress.

× **LSK Lituanica** pirmoji komanda žais trečiąsias rudens rato pirmenybių rungtynes prieš Necaxa. Rungtynės bus Marquette Parke 2:30 v. p. p. Rezervas žais 12:30 val. Jaunių rungtynės prieš Lightning 11 val. r.

× **I kun. P. Patlabos** pagerbimą, spalio 17 d. 4 v. p. p. kurį rengia Cicero lietuviai, Šv. Antano parapijos salėje, pakvietimai gaunami pas komisijos narius arba pirm. Pračkaila, tel. OL 6-2396. (pr.)

× **"Miskais ateina ruduo"** - rašytojo Mariaus Katiliškio romanas, iš kurio ištrauką vaidybine forma Chicago visuomenės pristatys aktorai Algimantas Dikinis, Alė Keželenė, Zita Kevalaitytė - Visockienė, Leonas Barauskas ir Juozas Raudonis, priklausą Lietuvos Scenos Darbuotojų sąjungai. Šia ištrauka bus paminėta Mariaus Katiliškio 50 metų sukaktis. Paskaitą "Tėvų žemė" Mariaus Katiliškio kūryboj" skaitys dr. R. Šilbajoris.

Šį vakarą ruošia Santara - šviesa spalio 9 d., šeštadienį, 7:30 v. v. Baleto-Teatro patalpoje, 2515 W. 69 St. (pr.)

× **Gimtadienį noriu atšvęsti savo draugų tarpe.** Maloniai kviečiu visus atsilankyti į mano užieigą LIETUVIŲ KLUBAS, 2547 W. 71st St., Tel. 476-5666, šį šeštadienį ir sekmadienį (spalio 2 ir 3). Būsime pavaišinti Petuviškiu medaus kruniku ir skaniais užkandžiais.

**Kunigunda** (sk.)



I madų parodos reikalu sukviestą posėdį susirinkę (iš k. į dešinę): I. Borgogni, S. Olišauskienė, M. Remienė, J. Mačiulienė, N. Vengrienė, P. Auešitė, D. Borgogni, A. Kėtelienė. Stovi: R. Mastienė ir A. Prapuolėnyte. Nuotr. V. Račkausko



Skaučių Tautinių šokių grupė "Grandis" su programa lietuvių atstovaus kitataučių tarpe Chicago foto parodoje, kuri įvyksta Conrad Hilton rūmuose, rugsėjo 30 ir spalio 1-3 d. Grupės vadovė - s. Irena Smieliauskiene, akordeonistas - Algimantas Ingaunis. Grupės globėjai LB Jaunimo reikalų vadovas S. Ingaunis ir organizacinių reikalų vedėjas V. V. Šimkus.

× **Sv. Pranciškaus seserų** rėmėjų seimui pasveikinti 10 dol. įteikė Emlija Navickienė, po 5 dol. - Ona Vazniene, Della Kalvaitienė, Angela Kilmitz ir Moterų sąjungos 21 kp. iš Town of Lake. Seimas įvyks spalio 10 d. Šv. Jurgio parapijos svetainėje Bridgeporte. Visos šios šeimos yra visų visuolynų amžini nariai ir "Draugo" ilgamečiai skaitytojai ir rėmėjai

× **Dr. Br. Beinoris** ir dr. Pr. Mažeika su žmonomis siunčia iš Casablancos (Marocco) geriausius linkėjimus "Draugo" skaitytojams ir visiems savo bičiuliams.

× **Komp. Vl. Jakubėno** "Pasaka", dar negirdėta Chicago pianistų rečitalių programose, bus pirmą kartą išpildyta Manigirdo Motekaičio naujoj rečitalio programoj, greta parinktu Bacho, Beethoveno, Prokofjevo, Debussy ir Chopino kūrinių. Koncertas įvyks š. m. spalio 15 d., 8 val. vak. De Paul Universiteto Center Theatre, 25 East Jackson Blvd. Bilietai gaunami prie įėjimo. Visi kviečiami atsilankyti! (pr.)

× **Nešiojamos televizijos** Telefunken firmos yra lengvos ir patogios, bet duoda labai gerą paveikslą. Išigykit pas Gradinską. Hi fi stereo, radijai, magnetofonai. 2512 W. 47th St. FR 6-1998. (sk.)

× **Madų paroda** šį sekmadienį, 4 v. p. p. Jaunimo centre. Matysime I. Borgogni bei St. Tamulaitienės suprojektuotus ir pasiūtus rūbus ir E. Blandytės, J. Dočkienės, O. Jameikienės, V. Mažeikienės, M. Panarienės, V. Sabalienės, p. Vaičaitienės megstus išdirbinius. Modeliuos: O. Blandytė - Jameikienė, A. Katelienė, N. Manelienė, R. Mastienė, J. Mačiulienė, M. Memėnaitė, D. Mieželenė. St. Olišauskienė, D. Tamulaitytė ir N. Vengrienė. Bilietai gaunami Marginiuose.

× **Sekmadienį i Madų parodą** bilietai bus gaunami nuo 3 v. p. p. Jaunimo centre. Putmano Seserų rėmėjai kviečia visus į šį parengimą atsilankyti. Pelnas skiriamas Senelių Namų statybai. (pr.)

## IŠ ARTI IR TOLI

### ITALIJOJE

— **Romoje** įvyko XI-sis tarp tautinis radiologų kongresas, kuriame dalyvavo keli tūkstantiniai rentgeno specialistų iš viso pasaulio tautų. Jų tarpe ir radiologijos prof. dr. Eugenijus Gedgaudas su žmona, atstovaujantis Minneapolisio universitetą Minnesotos valstijoje ir radiologas dr. Kazys Ambrozaitis su žmona iš Gary, Ind. Visi kongreso dalyviai rugsėjo 25 d. buvo priimti Sv. Tėvo Pauliaus VI-jo privačioje audiencijoje.

### ISPANIJOJE

— **Kunigas Kazys Patalavičius,** Paseo Gen. Primo de Rivera, 25, Madrid (5), Espana, mieliai sutinka padėti visais reikalais į Ispaniją atvažiuojantiems, ar atvažiuojantiems, lietuviams. Šią vasarą čia atsitiko dažnų atvejų, kad lietuviams tikrai tos pagalbos reikėjo.

### DIDŽ. BRITANIJOJE

— **PLB pirm. J. J. Bačiūnas** viešėjo Londone. Jau padarė keletą pranešimų apie Bendrojo menės veiklą ir ateinančiais metais įvykstantį Jaunimo kongresą. Pasitarimai vyksta organizacijų paviruose ir šeimyniniuose subuvimuose. Svečias

× **Pirmasis traukinys** 500-tams žmonių vykti lapkričio 13 d. demonstracijoms į New Yorką jau užsakytas. Traukinyje bus duodama keturis kartus valgyti, taip pat prie to priklausys kelionė autobusais iš stoties į demonstracijų vietą ir atgal į stotį. Pilna kelionės kaina ir smulkesnės informacijos bus paskelbtos ateinančią savaitę.

× **Didžiausias rudens sezono kultūrinis įvykis** - spalio 24 d. rengiamas Margučio didysis koncertas. Programoje Europoje išgarsėjusio muz. Dariaus Lapinsko kūriniai. Bilietai gaunami Marginiuose ir Margutyje. (pr.)

× **JAV Lietuvių bendruomenės** centro valdyba, norėdama padėti vykstantiems į Europą, ateinančių metų liepos mėn. vaibaigoje organizuoja lėkt. u ekskursiją. Ekskursijos dalyviams žymiai sumažėja išlaidos ir ji įvyks, jeigu laiku susidarys reikiamas dalyvių skaičius. Norintieji ekskursija pasinaudoti skubiai prašomi registruotos centro valdybos sekretoriaus adresu: Kostas Januška, 2646 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 434-0582. (pr.)

× **Šį vakarą 8 val.,** Western Ballroom salėje, 3504 S. Western Ave., Liet. Gail. Seserų balijuje programą atliks žymūs baleto šokėjai Violeta Karosaitė ir Jaunutis Puodžiūnas. Staliukus užsisakyti tel. GR 6-2984, PR 6-5015, HE 6-2643 ir prie įėjimo. (pr.)

× **Tauragės klubas** kviečia visus į spalio 9 d., Hollywood salėje rengiamą linksmavakarį. Pradžia 8 v. v. (pr.)

## J. A. VALSTYBĖSE

— **Smuikaininkas Izidorius** Vasylyūnas parengė naują programą dviem smuikams be fortepijono. Kitu smuiku jam talkins smuikaininkas kun. Vincas Valkavičius. Programą sudaro Jean Marie Leclair (1697 - 1764) sonata A dur op. 3 Nr. 2, dvi Renaissance Bicinia, trumpi dvibalsiai veikalėliai iš 15 simt. pabaigos ar 16 pradžios, užsilikę Vienos tautinėje bibliotekoje be kompozitorių pavardžių; Georg Philipp Telemann (1681 - 1767) kanoniškoji sonata G dur Nr. 1; Johann Christian Bach (1735-1728) Duetas C dur Nr. 16; Hugo Norden (1909), gimęs Providence, R. I., dabar dėstas kompozicijai Boston University "Two Short Sketches" - Duetino ir Allegro Giocoso; Julius Gaideilo (1909, bal. 5) bostoniško lietuvių kompozitoriū specialiai šiai programai parašytas veikalėlis "Introdukcija ir šokis"; Joseph Haydn (1732 - 1809) Duetas D dur op. 102. Pirmą kartą ši programa bus išpildyta ketvirtadienį, spalio 7 d. 7 val. v. Cambridge, Mass., Holy Ghost Hospital naujoje pasta to koncertų serijoje. Įėjimas į koncertą laisvas. Visi kviečiami atsilankyti. Paaikškinamąjį žodį tars kun. Valkavičius. Programa užtruks vieną valandą.

— **Lietuviško kaimo vestuvių** juosėjos New Yorko pasaulinėj parodoj, prašo, jog tam reikalui paremti laimėjimų knygetes platintojai turėtų gražinti ne vėliau spalio 8 d., - Mrs. C. Genevich, 105 Etna St., Brooklyn, N. Y.

Laimėjimai bus traukiami spalio 10 d., sekmadienį, Better Living center, II aukšte. Laukiama ta proga daug svečių, kurių dėka šis lietuviškasis "pa viljonėlis" buvo galima įruošti.

Laimėtojams skiriami trys misų dailininkų padovanoti paveiksai: A. Merker 1 Vitkaiuskaitės - Lietuvaitė pina kassas, W. Witkus - Berželiai, M. Zukauskienės - Trakų piliis,

Vienuoli platintoja yra išplatinusi daugiau kaip 500 knygelu, o kitos trys Lietuvaitės po šimtą ir daugiau. Atskirų aukotojų "lėlėms" skaičius vis gausėja ir, tikimasi, dar jų bus daugiau.

— **Lapkričio 13 d. manifestacijos** meninės dalies komisija rugs. 24 d. pranešė, kad baigia organizuoti manifestacijai lietuvių tautinių šokių reprezentacinę grupę iš eilės JAV rytinių kolonijū šokių rateliū. Vadovaus Jadvyga Matulaitienė.

Nuo 11:30 val. į MSG besirenkančią publiką lietuviškais maršais pasitiks J. Thomas (Tamoto) vadovaujamas 15 asmenų orkestras, kuris taip pat lydės šokių programą, gros žodinių pareiškimų - kalbų prodirpauose ir manifestacijai baiden spektaklį.

— **Romana Rataitė,** dail. Vado ir balerinos Reginos (Draudauskaitės) Ratų dukte yra baleto šokėja. Nuotraukoj, kuri buvo išspausdinta Australijos "The Herald" laikrašty, pavaizduota Ramona kaip ji iškeliauo su Australijos valstybinu baletu. Australijos valstybinis baletas žada aplankyti visą eilę valstybių Europoje po to užsukti į Amerika, per New Yorką į Californiją ir į Japoniją.

Dabar tas baletas gastroliuoja po Angliją ir š. m. spalio 1 d. duoda Londone, Covent Garden spektaklį.

— **Jonas Jurkūnas,** pirmininkas Vladas Solūnas, Vykdomasis sekretorius

## CHICAGOJE

### PAVYKO SESELIŲ PRANCISKIEČIŲ PARENGIMAS

Brighton Parko Sv. Pranciškaus seserų vienuolyno rėmėjų 2 sk. parengimas, įvykęs rugsėjo 26 d. Ursulės Garlevičienės namuose, gerai pavyko. Susirinkęs gražus būrelis seselių geradarių gražiai praleido porą valandų. Rėmėjos visas atsilankiusias gerai pavaišino. Pasidarbavo ir gausiai prisidėjo pirm. Ona Zaladauskienė, Ursulė Garlevičienė, Helen Širvinskienė, B. Strumskienė, M. Pakeltienė, A. Kavaliauskienė, J. Petkūnienė, Adeline Kalvaitienė, J. Kerulis, M. Petruilienė. Didesnes dovanas aukojo S. Josienė, Sofija Zabalavičienė ir A. Petkus.

Rėmėjų 2 sk. yra dėkingas U. Garlevičienei už priėmimą parengimo į namus, visai komisijai ir visiems už gausų atsilankymą ir už dovanas. Visas pelnas skiriamas seimo pavaiškinimui. Seselių pranciškių rėmėjų seimas įvyks spalio 10 d. Šv. Jurgio parapijos svetainėje. Bridgeporte. Kas galite malonėkite seime dalyvauti.

### RĖMĖJA AMERIKIEČIAI MAITINIS LIETUVISKU MAISTU

Beverly Mine and Food Society, kurios tikslas yra studijuoti ir pažinti tautas iš jų maisto bei maitinimosi būdo, praeitą sekmadienį (rugs. 26) maitinosi ir vaišinosi lietuvišku maistu ir priedais Sharko's valgykloje, 6301 W. 63rd St., Chicagoje.

Draugijos nariai yra gydytojai, advokatai ir kiti profesionalai bei biznieriiai. Tarpe jų yra ir lietuvių dr. Walter Eišinas. Jis ir jo žmona tvarkė pietus, parinko menu su J. Daužvardienės ir p. S. Sarkauskienės (p. p. Šarkų motina) pagalba, parūpino priedus, ir aiškino patiekalus, kurių buvo labai daug, būtent: silkės, žuvis, virtiniai, burrokėlių sriuba, kugelis, dešros, virta jautiena su džiovintais baryvųkais lašiniuku bandukės, ausukės, raguolis, lietuviškas sūris, etc.

Apetitui sukelti buvo duota stumbrinė, o pietums baigti su kava - krupnikas - saldžioji. Kad draugijos narės ir viešnios ne tik žinotų ką valgė, bet galėtų pagaminti tuos valgius, dr. Eišinas parūpino ir įteikė kiekvienai ponai po "Draugo" išleista J. Daužvardienės knyga "Populiar Lithuanian Recipes".

Svečių tarp buvo Daužvardžiai ir J. Kaminskai. Draugijos pirminku yra dr. L. C. J. P. L. R.



Dr. Donald Flyer, vaikų ligoninės Los Angeles, Calif., kardiologas, lai ko 2 savaitių John Kennedy, kuriam buvo padaryta širdies operacija dar tebesant trijų dienų amžius. Tikimasi, kad šis jauniausias istorijoj širdies operacijų peryvenęs pacientas normaliai augs. J s gimė rugsėjo 13 d. Santa Barbara, Calif.

**ŽIEMINIŲ LANGAI IR DURYS**  
Ivairiausių išdirbinių tvoros, stogeliai ir kitų modernūs namų pagerinimai  
**KOSTAS BUTKUS**  
Telef. PR 8-2781 rytais ir vakarais; LU 5-6291 bet kuriuo laiku